

Gudz Barns Kännetäcken

och

Wärlige Sörmaner/

Natus 10. Julij 1657

uti

180.
Dellatus 27. 9br. 1689.

En Christelig

Lijk = Kredijkan/

öfwer

Ehreborne / Wälachtad och Wälförständig/

mi hoos GUD Saligel

Herr

Jonas Olofsson/

Berömlig Råd = och Handelsmann uti
Hudwiczwall/

Hwilken i Herranom affomnade den 27 Novembr.

Åhr 1689/ och med tilbörlig Åhra/ uti Närwaro af mycket och he-
derligt Fålk å den Orten/ beledsagat blef til sitt Hwijlo-

Rum / uti Hudwiczwallz Kyrckia den 6 Ja-
nuariü 1690,

förestälte

Michaël Zärf/

Gudz Ordz trogne Medarbetare darsammestades.

STOCKHOLM/

Tryckt af Johann Billingsley, 1692.

31
Threborne/ Gudfruchtige och Tvederwårde
Matrona,

Bunnila Weders Dotter
Bris /

Sampt deß ålskelige Kære Barn

Nof Brundberg/ S. Dorothea Brundberg.

S. Brigitta Brundberg.

Peter Brundberg/ S. Ingrid Brundberg.

DEt skrifwer Gudz Mannen Moses om
Patriarchen Jacob/ at tå han hade
begrafwit sin kære Kachel/ reste

i. Mos. 3.

35.

han up en Wård/ öfwer hennes Graf.
Hwarföre han detta gjorde/ är icke swårt at utle-
ta/ nåmbligen: der med at wisa sin stora Kärleek
emot sin kære Hustru / endels, at således pryda
hennes Graf/ endels och til at påminna sig och
andra sit flyktiga och ostadiga Lifs-Lopp. Uti ett
så godt Upsåt/ och Christeligt Betänckande/ är
iag meer än förwissad/ det hafwen I flere resor af
mig begärt/ at denne ensaldige Predikan/ som iag
hålla månde wid Eder salige kære Mans och Fa-
ders Christelige Jordefärd/ måtte blifwa aftryckt/
nembl. dels at wisa Eder redlige och uprichtige
Kärleek emot Eder kære Mann och Fader swara
jämfwäl efter Döden oföranderlig/ dels at uprätta
honom en åhrlig wälförtient Åminnelse/ dels och
Eder och androm en bootsfärdig Dödzens Betrak-
tande. Och ehuruwål / iag för Arbetes Ringheet/
som I sielfwe ännu lære wetta/ länge har mig här
uti både med all Höfligheet undandragit/ såsom och
offta afrådt/ doch efter I icke deß mindre där uppå
alt städze yrken/ betygandes at I detta uti ingen
annan Mening göra wille/ änn I här igenom wi-
sa Eder Kärleek emot Eder saliga Waka/ och kære
Fader/

Fader/ samt lemna honom en tacknämlig Åminnel-
se ibland them Lestvandom/ Kan och bör iag det in-
tet längre förhindra. Utan således framgiffwer
hvad I hörden mig enfaldigt predika/ allenast det
ta ena af Eder tjenstl. begärandes/ I det/ som är i
sig sielst enfaldigt/ wille låta Eder behaga/ som thet
hastwer kunnat/ efter Tidsens och mine Wilkors
Tillstånd / låta sig göra / och skatta det mera af en
god Tanke och förtrogen upriktig Wänskap/ än som
af sielfwa Wårketz Utarbetande/ önskandes der jäm-
te/ at det efter mitt Upsat måtte lända Gudz
Namn til Åhra/ Eder salige Döde käre
Mann och Fader til wälförtient Beröm / och
wederbörlig Åminnelse/ samt Eder allom til Nöje/
Nytt/ Tröst och Hugswalelse. Til ett Slut wil iag
troligen önska/ at Gud/ som är de faderlösa
Fader/ Enckiors Förswar / och all Tröstz
och Hugswalelles Gud/ wille Eder bestyd-
da / uppehålla / trösta och hugswala !
Förblifwandes iag alltid

Eder alles

Tienstwilligste Tjänare

samt trogne Förebidiare

Mich. Zärff.

**I Gudz Faders/ Sons och thens helge
Andes Namn/ Amen.**

Du högtbedröfwade **Enckia!** I al-
skelige och högtförgbundne **Barn!**
När Döden Menniskians yttersta Fi-
ende/ så oförmodeligen war infallen uti
Edert Hus/ och bortryckte Eder käre
Mann och trogne Fader/ fordom Råd-
och Handelsman här i Staden/ Ehre-
born och Wälachtad **JONAS OLUFSSON/** nu hos
Gud ewinnerligen salig/ och jag skulle efter Gudz Befal-
ning och min Blickt genom Ap. Jac. i des 1 Cap. Honom
kiena med faderlöds Barns och **Enckiors** Besökande
i deras Bedröfwelse/ som är in för hans helige An-
sichte / en obesmittat **Gudz**tiensst; hörde jag af-
drastörst/ tin Mun/ tu högtbedröfwade **Enckia!** för
mig framföra de sorgeliga Orden/ hwilka then wijsa
Qwinnan af **Thetwa** sade til Konung **David /** uti
2 Sam. 14 Cap. Jag är en **Enckia /** en **Qwinna**
som **Sorg** hafwer / och min **Man** är död! Jag
hörde och tigh hafwa en sådan Klagegråt af **Jeremia**
Klagewissor och det 1 Cap. Mit **Hierta** dänger i min
Kropp / ty jag är upsyft med **stoor** Bitterheet/ inne
uti **Susanne** hafwer **Döden** giordt mig til en **Enc-**
ckio / derföre gråter jag så / och båden mine **Ögon**
flyta med **Watn /** ty **Hugswalaren** som min **Sjal**
wederqwaäcka skulle/ är långt bort ifrån mig! I
högtbedröfwade **Barn /** Eder spåda **Tunga** hörde jag
utet mycket tala/ ty små **Sorger** tala / men **stora**
tjuga.

Förberes
delsen.
1. Corinth.
15: 26.

Jac. 1: 27.

2. Sam.
14: 5.

Klagowis.
1: 20/ 16.

Umbilligste Länare
som trogne Förordnare
Mich. Jörff.

Klagom. 5:
3/15/17.

tijsa. Men ah! huru såg jag dock edra Ögon bitterli-
gen gråta/ öfwer det som Faderlösa Barn klaga af Kla-
gewissornas 5 Cap. Wij äro faderlöse / och hafwom
ingen Fader/ våra Mödrar äro såsom Enckior.
Vår hjärtans Glädie hafwer en ånda/ vår Dantz
är wänd uti Klagogreåat. Dersöre är vårt Hjär-
ta bedröfwat och vår Ögon förmörkat. Hwil-
ken Eder bägges Klagan så rörde/ och ännu i Dag rö-
rer icke allenast mitt uthan och många andra blödiga
Hjärtan och medömkande Sinnen til Tårar. Ty uti
framförde Skrifftenes Språk/ af hwilka 3 Eder Klagan
framstält hafwen/ nämnes twännehandas slagz bedröf-
weligit Folck. Först en Enckia/ sedan Faderlösa Barn/
det 3 nu/ Gudi klagat/ blesne äro.

1.

Först hwad en Enckia widkommer / så lysar heu-
nes Allende / uti de bekante Språk hon nämnes / af Bes-
dröfwelse och Allendigheet.

Uti det Tyska Språket/ heter en Enckia/ Witwees-
thet är: Ett ganska stort och widt Wee/ är öfwer en Enc-
kia kommen/ så at mången Enckia / intet kan see öfwer
all sin Bedröfwelse och Allende / fast hon stego up i ett
Skåde-Torn/ och måste klaga i Davidz Psal. 38. min
Wärck (min Sorg) är allestädes för mig Går hon
uti sina Änglar eller Ortegårdar / finner hon ingen
Roos/ som med sine Fågor / kan stilla hennes Tårar /
uthan för the förriga Roser/ hon med Glädie i sin Hand
burit hafwer / så hon gick wid sin Mans Sijda / måste
hon nu ensam gå/ och bära et Klåde i sina Händer/ och
torcka som en annan Tristitia, the beta Tårarna af Ögo-
nen/ öfwer then bortmiste Makan/ och klaga af Jobs 3.
Cap. Min Suckan är min dageliga Spijs/ mina
Tårar äro min Dryck/ ty thet jag fruchtade / thet
är kommit öfwer mig. Ty en ächta Orwinna fruch-
tar altijd för sin käre Mans dödeliga Bortgång. Går
hon

Psal. 38: 18.

Job. 3: 24.

hon in uti sitt Hus/ seer hon intet Barn/ litet eller stort/
som intet synes sorgeligen klaga: Wee of/ wår Fader
är döder! The swarta Kläder på Kroppen predika med
sin Mörkheet/ et Sorge-Teckn til en döder Wänn. Ja
den aldräminste Ring kan ingifwa en sådan Tancka: Jag
war först på ditt Finger satt till ett Kärleekz-Teckn/ Hug-
nad och Glädie/ men nu effter iag afstruken är/ är iagh
blefwen et Sorge-Teckn/ till tin förlorade och bortmi-
ste Wänn!

Uti det Grefiska Språket kallas en Enckia *χρησ*
af *χρησ*. Det är så mycket sagt: Jag är förhärjat/bedröf-
wat och förödd worden. Ty en Enckia måste wara som
en ensam Fogel uti the förstörda Städer/ och ofta kla-
ga med wåta Ögon/ såsom David / af den 38 Psalmen. Psal. 38: 12.
Mina Wänner och Fränder stå geent emoot mig/
och see min Plåga/ och mine Näste tråda fast fier-
ran. Och under sin swåra Angest ofta instamma med
den sörjande David af den 102 Psalm. Jag är lika Psal. 102:
som en Steenugla uti the förstörda Städer. Jag 7/ 8.
wakar och är som en ensam Fogel på Taket.

Uti thet Latinska Språket heter en Enckia Vidua, quasi à
viro divisa, såsom ett Stycke sönderdelt uti twene Delar/ ty
twenne Hiertan äro genom ächta Kärleek sammanbundne
til et Kött/ men nu sönderskurne af Dödzens Lija/wa- 1. Mos. 2.
randes det ena Stycket gömt nedre i Jorden/ och det an- 2: 24.
dra ofwan Jorden oförbundet och blödande. Och som † Erubus
oförbundna Sår snarligen blöda af det ringesta wid-
rörande: så kommer och ett ensörjande Enckio-Hierta til
at fälla Tårar af hwariorhanda tillbaka stickande Tan-
kar på det förriga liusliga Omgänge med sin Man. Det
ökar mycket en Enckias Sorg/ at då Döden borttager
Mannen/ hennes halfwa Hierta/ borttröfwer och Werl-
den Hälfften af hennes Åbra och Anseende/ medan intet
Fålel är Werlden så litet bewägen / som Enckior. som

Ephes. 5:

1. Mos. B.
37: 9/ 10.Ps. 38: 14/
15.

Esa. 53: 7.

Luc. 18.

som Kroppen hafwer mycket Anseende af Hufvudet: altså effter Mannen är Qwinnes Hufvud/ hafwer en ähta Hustru mycket Anseende af sin Man/ derföre säna the gamla: Hustrun skiner mycket af Mansens Strålar/ dy som Månan lyser af Solen/ så lyser en Hustru för Werlden af Mansens Åhre-Strålar (Liknelsen kan finna sitt Rum af Josephs Dröm 1. Mos. b. 37. ther han liknar Fadren wid Solen/ Modren wid Månan) men när Jorden sätter sig emellan Solen och Månan / blifwer Månan mörck och mister sitt Skeen: altså när Jorden sätter sig emellan Man och Qwinna och gömmer bort Mannen/ mister Hustrun många Åhre-Strålar/ och blifwer för Werlden lika som half förmörkat/ och måste sitta i Bedröfwelssens Mörker/ lika som ingen henne sågo eller kände.

Uti det Hebræiska Språket heter en Enckia מַחְכֵּמָה af מַחְכֵּמָה: Thet är så mycket / som en tilbunnen Mun / den der måste offta tija som en Dumbe / fast än hon hafwer rätt at tala / och klaga med David af den 38 Psalm. Jag måste wara som en Döfwer och höra intet/ och såsom en Dumbe / then sin Mun intet uplåter / och then ther ingen Genswar i minom Mun hafwer. Och syns Gudz Andä tå han kallar Enckiora med detta Namnet i det helga Språket / hafwa sedt uppå ett stilla tiggande Lamb / som tigger för sin Klippare / och när det kommer i Ulfwemunnen : Altså när en Enckia kommer uth för en Enckio Klippare / och Enckio Ulfwer måste hon tija / såsom om Christo säges Esa. 53. Eller om hon ypper sin Mun / uträtter hon intet Meed der med / än som en Dumbe / som thet til en Tijd hände Enckian / som sökte hielp hoos den Gudlöse Domaren.

Hwar af det Ordet Enckia skal hafwa sit Namn uti vårt Swänska Språk / kan iag intet wist sluta / utan som likt är / är en Enckia så mycket som En Keta / ty

ty en rätt Enckia/ är **Ensam**/ säger Paulus. Och som en **Eek**/ som står ensam/röres snart af hwarthanda **Wäder**/ efter hon hafwer inga andra som sigh skyla: altså warder en Enckia snart rörd af **Bedröfwelsens Wäder**/ ty hennes **Man**/ som war hennes **Hufwud**/ **Skul** och **Förswar**/ är borta. Och som tillen **Eek**/ när hon är **kullbuggen**/ många gå och plocka **Spånar** och **afbrnta Qwistar**: Så är det och **bestaffad** med en **Qwinna**/ at när hon är en **Enckia** worden/ **wilia** många **rickta** sig af hennes **Handel** och **Ugodelar**: ty där **Gårdzgården** är **lågast**/ther **klifwa** alla öfwer. Och **fördenskull** är en **Enckia** rätt så mycket sagt/ som en **Uncka**/ eller **Medyndan** wärd/ ty hon warder **förachtadt** af them/ som måst skulle henne **åhra**/undertryckt af them/ som hon skulle medh **rätta** beskyddas af/ **bedröfwat** af them/ som borde henne **trösta**.

1. Timoth. 5: 5.
Esa. 54: 17.
Ephes. 5: 8.

Sij/ så stort och **widt** är en **Enckias** **Wee** och **Ullende**! **Derföre** hafwer tu **högtbedröfwat** **Enckia** icke **obilligt** **klagat**/ och **ännu** **klagar** med **Naemi** af **Ruthz** 1. Cap. **Kal.** **Ruth. 1: 10.** **ler** mig icke **Naemi**, thet är **Lust**/utan **Marra**/ thet är/ **bedröfwat**. Tu hafwer nu **Orsak** **skäligen** **förwända** **thens unges** **Tobia** **Moders** **Ord**: **Jag** hafwer **Rijkedomar** **nog** **hafft**/ om **min** **Man** icke **wore** **borta**. **Tob. 10: 5.**

Sedan **hwad** thet **andra** **slagz** **Folcket** **widkommer**/ som **wij** **hörde** **nämnas** af **Jeremia** **Klagewissor**/ och **see** nu **för** **wåra** **Ogon**/ **åro** **faderlösa** **Barn**/ **hwilka** nu som **Jacobs** **Barn** **föllia** **sin** **Fader** **til** **Graswen** och **hålla** en **ganska** **stoor** och **bitter** **Dödsklagan** af **Klagewissnes** 5 Cap. **Wij** **åro** **faderlösa** och **hafwa** **ingen** **Fader**/ **wår** **hiertans** **Glädie** **hafwer** **en** **ända**/ **wår** **Danz** **är** **wänd** i **Klas** **gegråat**/ **derföre** **är** **wårt** **Hierta** **bedröfwat**/ och **wår** **Ogon** **förmörkat**. **Ja** **Gud** **tröste**! **Eder** **Hiertans** **Glädie** **hafwer** **wist** **fådt** **en** **Ända**/ **gå** i **Heem** och **frågen** **Eder** **käre** **Fader**/ **så** **swarer** **Eder** **Rummet**/ **ther** **Eder** **älskelige** **Fader** **gick**/ **satt** och **låg**/ som **Engelen** **sade** **til** **Qwinnorna**/

11.
1. Mos. 31: 10.
Klagom. 5:

Marc. 16. de der sökte Jesum: han är icke här. Men gå i till hans
 Joh. 11: Graf/ som Jesus til sin Wäns Lazari Graf/ så få J och med
 Jesu gråta och klaga med Joas/ som han klagade öfwer
 2. Konung. Elisæ dödeliga Bortgång: min Fader! min Fader! För
 B. 13: 14. de förra linsa Kläder/ måste J nu draga swarta til Sorge-
 Tecken. För de förra Roser och Leekar/ måste J nu sitta och
 fylla Händerna med Tårar. Sij så ålendigt och sorgesult
 är faderlösa Barns Tilstånd!

Detta/ thet iag hört hafwer i detta Sorgehuset/ haf-
 we wij nu Orsak at påminna oss/ wid detta sorgeliga Til-
 fället/ ty wij see nu för våra Ögon/ en död Man och
 Fader! En bedröfwat Enckia! som klager i sit Hierta/
 2. Sam. 14: fast Munnen tigger: Jag är en Enckia som Sorg haf-
 5. wer/ och min Man är död! Wij see och för våra Ö-
 gon fem stycken Barn/ den ene spädare än den andra med
 Tårar suckandes; Wij äro faderlösa/ och vår Mo-
 der är en Enckia!

GUD som är hugswaleffens Gud/ och gifwer Tröst och
 Tålamod/ och hafwer lofwat sig willia hugswala Enckior-
 na och faderlösa Barn i deras Bedröfwelse/ wele wij an-
 ropa/ at han som thenne Sorgbördan pålagt hafwer/ wil-
 le och hielpa at draga/ samt der hoos förlåna oss sin helige
 Andes Uplysning i the Ordz betraktande/ som begärte och
 och förordnade äro at predikas/ Gudz heliga Namn til
 Ahra/ denne salige Mannen til sidste Ahre-Tienst i Gudz
 Huus/ ther han warit och liggia skal/ them bedröfwadom
 til Tröst/ och oss allom till Underwijsning/ til en Christe-
 lig Wandring och fredligt Afsteed ifrån thenne Werlden.
 Der om wij sucke med ett andächtigt

Fader wär/ etc.

Terz

Sexten/

Af den 112 Psalm. 5/ 6/ 7 Vers.

SÄll är then som Barmhertig är / och
 Gärna lånar / och lagar så sina Saker /
 at han ingom Drätt gör. Ty han skal
 blifwa ewinnerliga / och then Rättferdige
 skal aldrig förgåten warda. När en Plå-
 ga honom påfömer / fruchtar han sig intet /
 hans hierta hoppas stadeliga uppå Herran.

Lijfwet ware så godt som det kan / så warar thet Yngängen
 doch en lüten Tijd / men ett godt Namn blif Syr. 42:16.
 wer ewinnerliga / talar Syr. i det 42 Cap. Uthi hwilka
 Ord then gamla Judeiska Läraren lærer: Huru godt och
 Kärt Menniskians Lijf är; Huru owarachtigt thet
 är; Och huru dår emot härligt och oförgängeligt et
 godt Namn och Rychte är.

Huru godt och Kärt Lijfwet är Menniskian / betyger sielf-
 wa Naturen / som altijd strijder emot Döden / och bär sa-
 sa för honom / såsom det aldras förskräckeligaste Ting i Werl-
 den. Så at när man anten seer Döden asinålas / eller an-
 skådar ett Lijf / eller läser en Graf. Skriff / sker sådant in-
 tet utan hiertans Båfwan och Rörelse / blifwandes sådant
 sant hwad Syr. säger 41 Cap. O Död huru bitter åstu / Syr. 41:
 när en Menniskia täncker på dig! Men här emot hafwer
 Menniskian ett sådant Behag til Lijfwet / ja at Satan /
 som elljest är en Lögnare / sade här uti sant in för Gudz
 Ansichte / som wij läse i Jobs 2 Cap. alt det en Man Job. 2: 4:
 hafwer / låter han för sitt Lijf. Ty til at frälfa Lijfwet /
 haf.

- hafwer man alt ospart/och gifwer det til spillo/som man hålft
i Siönöd ser tilgå/at man alt gifwer til spillo för Lijfwez råd-
dande. Och när ett Skepp förgås/än skönt några 100 Miljer
ifran Landet/ skulle wäl then/som så när woro/ få see / huru
hwar och en som kan/sommer/ om icke at frälssa sit Lijf/hwilket
omöjeligit är/ty det är alt för långt til Landz/doct på några
1. Corinth. Minuter at undfly Döden/ then yttersta Fienden.
15: 26. Huru Menniskians Lijf owarachtigt och kort är / efter
Syr. Ord: at det warar en liden Tijd/så låter Gud sielf-
wa Naturen prädijska för oss. Som thet är en allmen Lag
1. Mos. B. för Synnen: af Jord åstu tagen/ och til Jord skal tu
3:19. warda/ så ställer Jorden oss under Ögonen wårt Lijfz Ö-
Ps. 103:15 waraktigheet med Blomster och Gräs/ som snart bort-
torckas. Som Watnet repræsenterar all Tingz Skapnad
2. Sam. b. och Gestalt / så wiiser thet at wårt Lijf aflöper såsom
14: 14. Watn i Jordenna/ thet man icke uppehåller. Wä-
dret/ som wij hwar Stund gå och stå uti/ indraga och ut-
Ps. 78: 39. blåsa/ det påminner oss/ at som det bortsaar och kom-
mer intet igen/ så är Menniskians Lijf. Skarna och Dim-
Wijsh. B. ba prädijska det samma/ at wårt Lijf förljider/ som det
2: 4. wore en Molnsky/ och förgås såsom en Dimba/ som
Wijsh. B. af Solennes Stijn fördrifwen/ och af hennes Heeta
5: 11. förtård är. Det samma göra Foglarna med sin hastiga
Flycht i Wädret/ Himmelens Kroppar/ Sohl och Måna/
med sit hastiga Lopp i sina Cirkelrunda Kretsar / at hwar
ifran de komma/ tijt löpa the igen hasteligen: Alltså säyes
Job. 7: 7. om wårt Lijf i Jobs 7 Cap. at det förljider utan För-
töfwan/ ja hwar mera är/ bortflyga/ til den Ort hwar
Predik. B. ifran det kommit är / näml. Stoffet til Jord / och
12: 7. Anden til Gud. Wår egen Hand/ som alltid är för wår
ra Ögon/ teknar för oss wårt Lijfz Kortheet/ som David sä-
Psal. 39:7. ger Ps. 39 mina Daggar äro en twär Hand/ at så snart
man kommer öfwer ett twärhandz Mått/ ther Begynnelsen
och Andan hänga strart bredewid hwar annan/ så snart än-
deligit är Menniskians Lijf. Mem

Men huru kort och snart ändeligt Menniskians Liff
 är/ så warar ett godt Namn ewinnerliga/ säger Sy-
 rach. När en Menniskia nederlägges i Grafwen/ så haf-
 wer Liffwet sig ändat/ men ändå grönskas hennes Been/ Syr. 46:14
 ther the ligga/ säger samma Judesta Lärare i det 46 C.
 Och det i Anseende til det effterlemnade goda Namn
 och Rychte. Ty som Balsam eller Salwo giordt af de
 sköneste Orter och Fruchter/ hafwer then Krafften/ at hon
 kan conservera och bewara de dödas Kroppar en lång Tijd
 ifrån Förråttnelse. Til hwilken ända Joseph lät balsame-
 ra sin Fader Jacob i 40 Dagar. Och Joseph af Arima- Mos. 6:50
 thia Christi Lekamen: Altså behåller jemwål ett godt
 Namn och Rychte Menniskians Aminnelse effter Döden
 uti ett odödeligt Beröm. Dersföre warda och Mennisk-
 ians goda Namn och Rychte liknat wid Salwo/ och äns-
 tå mycket bättre wärderat af Prädikaren i det 7 Cap. Pred. 7:2
 ther han säger: Ett godt Rychte är bättre än Salwo.
 Som Salwo kan sig intet fördöllia/ utan uthsprijder sin
 Lucht: så kan intet ett godt Namn och Rychte fördöllias/
 utan fast wida i Werlden sig uthsprider/ såsom Rychte af 1 Kon. 3:
 Konung Salomos Wijsheet/ kom til Drottningen af rika 10
 Arabien. Som Salwo wäl luchtar: så luchtar och in-
 för alla åhrälstande Menniskior ett godt Namn: dersföre
 liknar och Syrach i det 49 Cap. Josia Namn wed Syr. 49:1
 ädla Rökward utur Apotheken.

Om man wil lämpa thenne wår Ingång til Texten/
 til thenne Sal. Rådmanen JON OLFSSON/ så haf-
 wer wisseligen Liffwet warit honom mycket kårt/ när Dö- Psalm. 116
 den hafwer honom med sina Snaror omfattat/ och skutit
 sina Piilar i hans Bröst/ hwar af han blef öfwerlat med
 den bittra Dödzens Angest/ fördeniskull suclade han/ näst
 för Andan utgick af sin Boning/ Kroppen/ med sin Frålsa-
 re Jesu/ af Psal. 69 Gud hielp mig! Gud hielp mig! Psal. 69:2
 Ty när han tänckte / huru han skulle genom sin dödeliga

Bortgång lemna sin käreste Maka wid en Tårekalk / och
 sina älskelige Barn wid ett Tåre-Bröd / så war wist hans
 Matt. 26: Suckan med Jesu: Fader är thet möyeligit så gånge
 39. thenna Kalken ifrån mig! han tänckte utan twiswel
 med then Gudfruchtig Konung Hiskia: måtte iag doch
 Esa. 38. lefwa in til Morgonen! at litet beställa om mitt Huus/
 biuda min käre Maka och Barn fara wäl / och så igenlu-
 ta mina Ögon. Men hans Lijf warade en liden Tijd / i
 ty / HErren lycktade för honom then mörka Natten / för än
 Morgonen kom med sitt Ljus. HErren syntes för mån-
 gas Ögon lyckta hans Lijfs Dag / för än hans Alders Aff-
 ton kom / och han således måste fara til Grafwen / för än
 han sig förmodade och tänckte ännu längre lefwa / och fick
 intet mera see Memiskior / sin käre Maka / sitt halfwa Hjer-
 ta / sina käre Barn och Wänner.

Men warade Sahl. Rådmannens Lijf en liden Tijd /
 så lefwer ibland oss hans åhrliga goda Namn JON O-
 LOFSON så wijda längre. Han heet JONS som be-
 tyder en Dufwa / det han wisserlig war. Han war en JON-
 S ty han beslütade sig städze at efftertrachta en Duf-
 wo-Enfaldigheet / som war Frälserman hoos Matth. 10
 Matt. 10: föreskrifwer: Warer enfaldige som Dufwor. Hwil-
 16. ken Enfaldigheet kalles elliest af Christo i samma Evans-
 Matt. 5: 5 gelio / Sachtmodigheet / hwilka sachtmodige åthniuta
 det Löfftet / at de skola i Saligheet besittia Jordenna /
 derföre kunne han under sin korte Dödz-Kamp af et godt
 Samwete trösteligen säya med David af den 116 Psalm.
 Psal. 116: HErren bewarar the enfaldiga / när iag neder ligger /
 6 / 9. så hielper han mig. Jag wil wandra för HErras
 nom uti the lefwandes Lande. Såsom du Sal. Man
 har det förra Namnet JONS med Abrah / så hafwe
 wij och billigt dit fölljande Namn OLOF uti vårt åhrsam-
 me Minne / hwilket betyder at du åst Los och Beröm wärd.
 Ty de åhrliche Måns Aminnelse skal intet förgåtas af effter-
 lef.

leswandom/ som Syr. 44 säger: Låt of loswa the ärli-
 ge Man. Theras Lof skal icke förgås/ the äro begraf-
 ne i Frijd/ men theras Namn leswer ewinnerliga.
 Och thet billigt/ ty David säger i upläsne Text: Then
 Rättferdige skal aldrig förgåten warda.

At hwar och en Menniska måtte ett sådant årligit
 Namn hafwa til en Grassteen och Wård öfwer sin Griff/
 til ett odödeligit Minne hoos Effterkommandom/ där om
 måste hon sig/ näst Gudz Fruchtan/ ombeslitta/ och förden-
 skul af Hierta gärna önska det at låra. Detta gifwer of
 then helige David/ som hafwer det Ahre-Namnet effter
 sin Död/ at han war en Man effter Gudz Hierta/ Apostl. G.
 Tilfälle at betrakta af upläsne Text/ hwar af wij tage en 13: 22.
 sådan Betrachtelse/ at wij märcke

I. Ett Gudz Barns Kännetäckt och Egenstaper/
 hwar med thet lemnar effter sig ett Christeligt och
 åhrligit Namn.

II. Dhe många Nyttigheteer och Förmåner/ som til-
 flyta honom/ som med samma Kännetäckt och E-
 genstaper är af Gudz Anda zirat och begäfwat.

Votum: O helge And/ gif of tin Nåd/ etc.

Swad nu anbelangar ett Gudz Barns rätta Känne-
 täckt och Egenstaper/hwar med thet lemnar effter sig ett
 åhrligit Namn och odölig Aminnelse på Jorden/ der om
 falla Werldennes Barn många Dödomen. Ty så mån-
 ga Huswuden så många Sinnen. Swad then ena wil
 hafwa fram / så wil strart then andra hafwa tillbaka.
 Noachs Effterkommande wille medh Babylons och des
 Torns Bygning utspriida sin Aminnelse uti all Land/och
 förskaffa sig ett odödeligit Namn. Så wille Konung Ne-
 bucadnezer at samma Babel skulle wara hans Härligheet
 til Ahro. Konung Og i Basan tyckes och hafwa welat/med
 sin niio Anars långa Järn-Sång/ lemna effter sig en A-
 minnelse. Andra mena Grunden til stort Beröm och Amin-
 nelse

I. Delett.

1. Mos. 9.

11.

Dan. 4.

1. Mos. 9.

3.

nelse bestå i Rikedom. Ty dåt är så Werldennes Art / at
 tå man talar om en Dödan / fråger hon intet efter hans Guds
 fruchtigheet / utan effter hans Rikedom. Men som så-
 dant Beröm / Rampn och Aminnelse är grundat uppå en
 lösän Sand / the förgängelige Ting / så warder thet och med
 Tijden förgängeligit / at ehuru wäl thet synes i Begynnelse
 förträfligit glimma för Werlden / såsom Guld / så af-
 tager thet doch / ju längre / ju meera / och warder såsom Leer /
 Dan. 2: 31. ja äfwen som det Belätet hwilket Nebucadnezar såg i Drö-
 men. Om sådanna må man wäl säya / thet Paulus sade
 Rom. 2: 22. om Hedningarna Rom. 2. at tå the höllo sig (uti sådant)
 för Wijsa / äro the Därar wordne; ty then Wijsdom
 är icke ofwan effter kommen / utan är Jordisk / Men-
 nisklig och Diefwulst / men then Wijsdom som of-
 wan effter är / han är full med Barmhertigheet / säger
 Jac. 3: 15 / Jacob Cap. 3. Och blifwer fördenskull dhe de aldrabä-
 ste Rännetäckn och Egenstaper til ett berömligit Rampn
 hoos Effterkommandom / de Gudz Anda utwijsar genom
 Konung Davidz Mun och Benna i thenna wår Text / som är:
 I. Barmhertigheetz bewissande / ty så säger Konun-
 gen: Säll är then som barmhertig är. Hwad Barm-
 hertigheet är / förmeenar iag the barmhertige Hiertan wäl-
 kunnigt wara / nembl. Ett Hiertans innersta Medlij-
 dande och Bewetelse öfwer en annars Alendigheet /
 hwar af en Mennistia opwäckes at hielpa honom
 med Gerningar / Råd och Förböner til Gud. Och thet
 I Pet. 4: 10. effter Petri Förmaning i I Epist. 4 Cap. Waren tienst-
 achtige inbördes / hwar och en med then Gåfwo som
 han hafwer fådt.

Barmhertigheet i det Latinska Språket heter: Mis-
 ricordia. Hwilket Ord synes sammansattas af twenne an-
 dra / nembl. af miseria, thet är Uselheet och Alendigheet / och
 Cor. thet är: Hierta. Hwilket skal göra oss then Påmin-
 nelsen: at såsom wij alla Mennistior äro för Synden skul
 Usel.

Ufelheten och Alendigheeten underkastade/ som Snrach sä-
 ger: En usel och jämmerlig Ting/ är med alla Men-
 nistors Leswerne: Alltså böre wij och hafwa ett Hier-
 ta fullt med Barmhertigheet / som låter sig för sin Nästas
 Jämmer och Alendigheet til Sinnes gå/ at hielpa honom.
 Det och en Hedninge hafwer kunnat see/ så han sade: Mi-
 sericordia sit miserix vicina. Som ett Mennisko-Hierta
 war kunnat sig öfwer de andra Lemmarna / när the lijda
 Nöd: Alltså böre wij Christne hafwa ett medömkosamt och
 barmhertigt Hierta med hwar annan/ när en lijder Nöd/
 effter wij äro wårs Herres Jesu Christi andeliga Kropz
 Lemmar. Och det icke som Hyllare med Honningz-söta
 Ord/ utan rörde af Hiertans innersta Grund/ med Gär-
 ningarna. Ty älskom icke med Ord om eller med
 Tungone/ utan med Gärning och Sanning / säger
 Joh. Mången menar sig göra en Barmhertigheetz Gär-
 ning/ så han gifwer then fattiga en Penning/ mån är dock
 icke/ i ty han gifwer antingen dertfore / at han skal prijsat
 warda af andra för sin Gifmildheet / det Christus icke wil
 hafwa / dertfore säger han Matth. 6. Hafwer Acht på e-
 dra Almoso/ at i icke gifwa henne för Menniskomen/
 på thet i skolen warda sedde af them/ annars hafwen
 i ingen Lödn när eder Fader / som är i Himmelen.
 När tu gifwer Almoso/ låt icke stöta i Basun för tig.
 Eller gifwer han dertfore / at han skal blifwa then fattigas
 Ropande qwitt; Eller at han intet skal synas så karg och
 nist om en Penning/ så utkastar han honom åth then Fat-
 tiga. Det man lijkwål bör gifwa i Enfaldigheet/
 som Paulus säger Rom. 12. Detta synes wara Barmher-
 tigheet/ men är ingen sann Barmhertigheet / som pryder
 en Christen/ ty Händerna uplåtes at meddela/ men Hier-
 tat är tillslutit/ och af Medlijdande sig icke war kunnat; det
 lijkwål det swånsta Ordet/ Barmhertig annat lærer/ at
 Barmhertigheetz Gärningar skola utflyta af ens Barm
 eller

Syr: 41:

Seneca.

1. Cor. 12:

1 Joh. 3:18.

Matth. 6:

Rom. 12:8.

eller Hierta/ som i Barmen eller Brystet sitter/ såsom af en Springkälla/ genom de utwärtas Lemmarna/ såsom sina Ädrar och Bäcker. Och huru samma Hierta skal wara artat / bör det intet wara kallt och kulit/ utan warmt. Ty Barmhertig är så mycket sagdt som warmhiärtat/ emedan samma Barmhertigheten uptändes af Gudz Andä/hwilken är en Kärlekz Eld/ som uptänder war Sinne/ derföre förmaner Paulus Rom. 12. At war Kärlek skal

Rom. 12:9. wara utan Skrymtan.

Bewissa fördenskul hwar och en Barmhertigheet emot sin nödträngde Nasta effter Gudz Befalning i then helga Skrifft/ som så lyder Mich. 6. Thet är mig sagt

Mich. 6: 8. Menniska/ hwad godt är/ och hwad HERRen af mig äskar/ nembliga: at hålla Gudz Ord och bruka

Zach. 7: 9. Kärlek. Så säger HERRen Zach. 7. Swar och en bewisse Godheet och Barmhertigheet på sin Broder.

Ett sådant Barmhertigheetz Föröfwande uphöjer Christus öfwer Offer/ så han säger hos Matth. 9. Jag hafwer

Matt. 9: 13. Lust til Barmhertigheet och icke til Offer. Barmhertigheet är en skön Klädnad / hwar med en Christen prälar och hofwerar/ derföre förmanar Paulus til de Coloss. 3.

Col. 3: 12. At wij såsom Gudz utkorade Helgon och älskelige skola ikläda oss hiertans Barmhertigheet. Thersföre Gudz Barn/ låt icke then fattiga lijda Nöd/ och war

Eyr. 4: 1. icke hård emot then Torstiga: förachta icke then Hungroga/ och bedröfwa icke then torstiga i hans

Rom. 12: 13. Armod. Delar edert til the heligas Nödorst. För-gåter icke göra wäl och meddela: Ty sådana Offer

Ebr. 13: 16. tackias Gudi.

Ohen som förbarmar sig öfwer then fattiga han gör en god Gärning och låner HERRanom/ och han skal wes

Ordsp. B. 19. Dergälla honom godt iten säger Salom. Ordsp. B. 19. Cap. Ty Gud är rättferdig och förglömmar icke sådana

19: 17.

Gärningar gjorde i Kärlekenom/ utan then som hafwer
såde

sädt i Wälsignelse/ han skal upskära i Wälsignelse/ som wi hafwe Exempel i Job. Huru förbarmade han sig öfwer then Fattiga? Ther om säger han sielf 29 och 30 Cap. Jag halp then Fattiga som ropade/ och then Faderlösa som ingen Hielpare hade. Jag greet ju uti hårda Tijden/ och min Siäl warkunnade sig öfwer then Fattiga. Hwilka Wälgärningar Gud bewarade såsom en Signets Ring/ och warkunnade sig öfwer honom igen/ och halp honom i then onda Tijden/ hölt honom wid Lijfwet/ wedergwäckte honom på hans Sotesång/ och hiet pte honom ifrån all hans Kranckheet.

2 Cor. 9:6

Job. 29:12

och 30: 25.

Spr. 17:18

Psal. 41:21

3/ 4.

Skal Gud och oss med ett sådant barmhertigt Hjer- ta anse/ så låtom oss bewiisa Barmhertigheet. Förmaning är af nöden/ besynnerlig i denne sista och onda Werldennes Tid/ om hwilken Christus hafwer sagt/ at Onskan skal taga öfwerhanden/ och Kärleken warda i mångom förkolnat/ i Matt. 24. Det är ett af Hoseæ förnämste Bestylningar han hafwer til det wanartiga Israels Folck/ at det war ingen Kärlek eller Barmhertigheet i Landet. Micha Propheten förer samma Klagomål/ och jämrar sig hårt der öfwer Cap. 7. Herre Gud! hwad skulle desse Pro- pheter säna om de sägo och hörde de Obarmhertighets Gär- ningar/ som nu här och där i Werlden gå i swang. Den ena Menniskian är nu obarmhertigare emot then andra/ än någon Biörn och Leyon kan wara emot then andra. Wij önske: Gud ware oss barmhertig och mild/ för- låne oss Nåder sina. Men wi tänckie sielfwa alt för litet uppå at bewiisa Barmhertigheet. Ty hoos hwem sker thet/ at Barmhertigheet berömer sig emot Dömen. Det achtes nu intet hwad Christus förmanar. Luc. 6. Warer barmhertige såsom eder Fader barmhertig är. Ty then ene med then andra ligga på lunn/ och hafwa deras Lust der af/ at de kunna ställa Snaror och gildra för Menniskiorna/ at de måge fånga them/ lika som Fo- gla.

Matt. 24:

12.

Hos. 4: 1:

Mich. 7:

Ps. 22: 14:

Jac. 2: 14:

Luc. 6.

Jer. 9: 26:

- glafångiare göra med Klofwar/ säger Jer. 5. För sådana och andra Obarmhertighets Gärningar wil Gud straffa Folket i Landena/ säger Herren hoos Hos. 4. och hoos Esa. 3. I hafwen förderfwat Wijngården/ och Kos/ wet ifrån the Fattiga är i edert Huus. Swij för trampen i mit Jold/ och förkrossen thens fattigas Person/ säger Herren Herren Zebaoth. Aldrig är thet åth at wänta Herrans Barmhertighet til Lif.
- Hos. 4: 1.
Esa. 3: 14. Matt. 18: 18: Matt. 5: 5. Matth. 10: 42. Matt. 25: 42. Jac. 2: 13. Homil. 27. in Evang.
- wet/ så länge det så går til. Du skalckaktige Tienare/ säger then Himmelske Konungen/ skulle tu icke hafwa förbarmat mig öfwer tin Medtjänare/ såsom iag förbarmade mig öfwer dig. Det må altså wara. Så lige äro the barmhertige/ ty them skal ske Barmhertighet/ när Tijden komer/ at wij skola stå inför alla Werldennes Domare Christo Jesu/ då skal den ringeste Barmhertighets Gärning/ ja en Bägare kallt Watn/ styckewijs opräknas til ewig Berömmelse. Men twärt emoot/ hwad af the obarmhertige Menniskior är af idel Ötro och Ondsko försummat/ thet skal them i alla helge Englar och utwaldas Närwarelse och Påhörande/ til ewig Skam förkastas/ hwar på Dom utan Barmhertighet skal dem öfwergå/ efter the ingen Barmhertighet gjort hafwa.
- Men hwar uti/ kan en fråga/ skal ett Gudz Barn wijsa sin Hiertans Barmhertigheet? Gregor. hafwer sagt: Ut multi arboris rami ex una radice prodeunt, sic multæ virtutes ex unâ charitate generantur. Såsom många Öwistlar och Grenar på ett Tråå/ upwåra af en Root: altså upkomma många Dygder af den ena Kärleken. Så är och en Gudfruchtig Menniskias Hiertans Barmhertighets En/ men utbrister i många Barmhertighets Gärningar: hwilka nu antekna/ Tijden icke tillåter/ utan man wil blifwa wijs den Barmhertighets Gärningen/ som then Helge David i Texten anrdrer/ som är det

Andra

Andra Kännetecknet och Egenkapen/hwar med ett Gudz
 Barn lemnar effter sig ett godt Namn/nembligen: Gär-
 na låna sin Nässta i Nödenne. Hwar om Konungen så
 talar i vår Text: Säll är then som gärna lånar. Sam-
 ma Orden hafwer David talt. Psal. 37. En Gudsruchtig Ps. 37: 26.
 Menniska är alltid Barmhertig och lånar gärna.
 Wij Christne äro allesammans en Lekammen i Christo 1 Cor. 12:
 su. Som then ena Lemmen behöfwer låna then andras Hielp/
 ty intet kan Gga säya til Handen/iag behöfwer dig in-
 tet. Eller Hufwudet til Fötterna/iag behöfwer
 eder intet: altså behöfwer then ena Christen then andras
 Hielp. Som then ena Lemmen bewisser then andra Hielp
 af Kärlek: altså bör den ena Christen bewissa then andra
 Hielp af Kärlek och Barmhertighet. Och det är en stor
 Barmhertighets Gärning / at den ena lånar och borgar
 then andra/ tå han nödstält är. Derföre säsom Armar och
 Händer / hwilkas Embete / iblan annat är/bewissa Barm-
 hertighets Gärningar / som man ser af Esa. 58. äro satte på Esa. 58: 7.
 bägge sidor om Hiertat/som aldräförst bewekes til Barm-
 hertighet/at de måtte stå beredde til Tienst / och bewissa
 Barmhertighets Gärningar: altså sätter här Konung Da-
 vid ett godwilligt Låån och Borgen wid Barmhertighet
 i Texten. Derföre säger och Syr. 29. Den som lånar sin Syr. 29:1.
 Nässta/han gör en barmhertiga Gärning.

At man skal förbarma sig öfwer sin Nässta / och låna
 honom tå han nödträngd är / det är Gudz Befalning i
 Mos. b. 15. Om tin Broder i någon Stad är fattig
 i tino Lande/som Herren tin Gud gifwandes war
 der/så skal tu icke förhärda titt Herta/eller tillyckia
 tina Hand för tinom fattige Broder: utan skal up-
 lyckia henne honom/och låna honom/effter som ho-
 nom fattas. Fattige skola wäl alltid wara i Lan-
 dena/ therföre biuder iag dig/ och säger / at tu skal
 uplyckia tina Hand tinom Broder/ som trängder är
 i ti

5 Mos. B.
15: 7/ 8/ 11.

Syr. 29:2. i tino Lande. Så befaller Syr: 29. låna tina Nässta tå
 Ordsp. B. han betorf. Så säger och Salomon i Ordsp. B. 5 Cap.
 5:16. Låt tina Källor utflyta och Batubäckerna uppå Ga-
 2Cor. 8:14 torna/thet är: som Paulus det uttyder 2 Cor. 8. Eder Rij-
 kedom tienar theras/ nembl. de fattigas/ Fattigdom
 i then dyra Tijden: och theras/ nembl. de rijkas/ Rij-
 kedom hielper eder Fattigdom/ på thet lijka tilgå skal.
 Så gjorde Nehemias, tå Judarna woro komne utur det
 Babyloniska Fångellet/ och han såg deras Nöd och Trång-
 Neh. 5: 10. mål / lånte han sina Bröder Benningar och Såd uthan
 Ocker. Så gjorde och then gamble Tobias/ tå han såg en
 Israelit/ wid Rampn Gabel gansta fattig wara / lånte
 han honom tijo Pund Silfwer / och tog af honom en
 Tob. 1: 17. Handskrift.

Derföre Gudz Barn/ i som hafwen Jordennes Gudz
 under edra Händer/ effter i hören at det är Gudz Willja
 om eder/ at i skolen förbarma eder öfwer eder nödträngde
 Medchristen och Nässta i Landet/ så förbarmar eder öfwer
 honom i hans Nöd och Trångmål/ och låner och hielper ho-
 nom något hwar med han kan föda sig / sin Hustru och
 Barn. En Menniskia kan förbarma sig öfwer en hungrig
 Hund/ och unner honom Smålorna som falla af Bordet.
 En Menniskia förbarmar sig öfwer en Dök/ när hon seer
 honom hungra och frysa/ så at man kaster för honom Höd/
 ja/ kan hånda/ täcker honom med Kläder. Men ändå kan
 mångt obarmhertigt Menniskio-Hierta så steenhårt finnas/
 som sig intet låter til Sines gå/ sin Nässtas Nöd och Allend-
 het/ och lånar och borgar honom något/ hwar med han kan
 sin Hunger släcka och sin Nakenhet klåda/ som R. Salomon
 Ordsp. B. säger i Ordsp. B. 12 Cap. Then Rättfärdige förbarmar
 12: 10. sig öfwer sin Dök/ men the Ugudachtigas Hierta är
 obarmhertigt. Man finner i then helga Skrift/ at de of-
 förnuftige Creatur hafwa bewist Barmhertighets Gärnin-
 gar. Korparna de födde Propheten Eliam en Tijd/ och
 förde

förde honom effter Gudz underliga Styrelse Rött och Bröd
om Morgonen och Afstonen. Då then fattiga Lazarus låg
för rika Mansens Döör / krank och hungrig / förbarma-
de Hundarna sig öfwer honom / slette hans Sår / och där
med lindrade hans Wårck. Men mångt Mennisko-Hierta
är så tillycht med Obarmhertighet / at det intet förbarmar
sig öfwer sin Nåsta / utan är obarmhertig lijka som en Struck
uti Stenene / hwilken så hård är emot sina Ungar / lijka som
the icke wore hans. Derföre går Dom utan Barmhertig-
het öfwer sådana / effter de ingen Barmhertighet gjort haf-
wa / så JEsus på then yttersta Dagen begynner fråga ef-
ter Barmhertighets Geringar af Matth. 25 Cap.

1. Konung.
B. 17.
Luc. 16.
Klag. 4. 3.
Job. 39:19
Jac. 2: 13.
Matth. 25:

Men här kunna några göra ett Inkast af Syr. 29 Cap.
hwilken Insaga i thenne swåra och trånga Tiden / föres
myckiti Munnen / och gör mången ett bekymmersamt Sin-
ne / Orden lyda så : mången lånar ogärna / utaf ingen
ond Mening / utan han fruchter han warder sit qwit.
I karge Hiertan / som tycka eder så wise wara om Krop-
sens Skötsel / tager / effter Pauli Råd / edert Förstånd fån-
get under Christi Lydno. Täncker denne Ursächt hielper
eder intet på then yttersta Dagen. Låsen de Orden / som
strart föllia på Syrachz Insaga / der han säger : Hielp
then Fattiga för Bodet skul / thet är Gudz Befalning /
som jag eder sagt hafwer i 5 Mos. b. 15. Låt honom in-
tet gå slappo ifrån dig / umbår gärna tina Penningar
för tins Broders och Nåstas skul / och gräf them icke
under en Sten / ther the dö f förfaras. Samka tig en
Skatt effter thens aldrabögstas Bod / han warder
tig bättre än Guld / hielp tin Nåsta uth så mycket tu
kant. Märck och Frålsarens JEsu Ord om sådant Låån och
borgande af Matth. 5 wånt tig icke ifrån honom / som nå-
got wil låna af dig / nembliga på Borgen. Luc. 6 Cap. Lyda
desse JEsu Ord så : Af then som tin Ting tager ifrån
dig / (på borgen, bedz intet igen / och om i lånen them
ther

Syr. 29: 11
2 Cor. 10: 5
5 Mos. B.
15.
Syr. 29: 12
19.
Matt. 5: 42.
Luc. 6: 30
34 / 35

ther i hoppes få något igen / hwad Tack hafwen i därför? ty Syndarena låna och Syndarenom / på thet the skola få lika igen. Uthanheller älsker edra Öwänner och görer wäl och låner / förhoppandes ther intet af / och edor Lönskal wara mycken / och i skola wara thens högsta Barn. Jesu Mening är sådan i desse Orden: Wij Christne Menniskior / som hafwa fådt den Machten af Herren / skola hielpa the fattiga och nödträngde med Borgande och Lånande / icke allenast them / om hwilka man är försäkrat / at de kunna effter Handen betala; utan wij skole och låna them / om hwilka wij fruchta och twifla / at de kunna betala / ty Christus will icke at någon Fruchtan och Twifwelsmål om Afbetalning / skal förhindra then Barmhertighets Gärning / som wij effter Christi Lag äro skyldige at bewiisa war nödträngde Nasta med Borgande och Lånande. Dock skal ingen tröger Betalare / göra sig här af then Tanckan / at Christus tilståder honom / intet betala sin Skuld. Men / ty David säger Ps. 37.

Ps. 37: 21.

At then ther borgar och betalar intet är en ogudachtig Menniskia. Intet heller wil Christus / at man skal låna i det utseende / at han skal det intet få igenkräfia / ty tå är thet intet ett Låån eller Borgen / utan en Skänck och Gåfwa. Utan så är Jesu Mening: om en Gåldenår blifwer af Motgång / olyckeliga Händelser / Siukdom och Fattigdom utödder / at han intet hafwer at betala med / skal man intet obarmherteligen utkräfia sin Fordran med sin Nastas Bråssande / Utblottande / Fördärf och total Ruin, så at han sedan måtte gå med Käppen och Säcken. At man så lefwa skal emot sin Gåldenår / se wij af Jesu Parabel / Matt.

Matth. 18: 18.

ther Jesus liknar Himmelriket wid en Konung / som wille hålla Räkenskap med sina Tjänare / och när han begynte räkna / kom en fram för honom / som honom war skyldig tjiotusende Bund / och när then Tjänaren hade intet at betala med / föll han neder och tilbåd Konungen och sade: Her.

HERRER haf Tolamod med mig/ jag wil alt betala tig. Då
 warfunnade sig HERREN öfwer then Tienaren / och lät
 honom lös/och gaf honom til alt thet han war skyldig. Och
 detta see wij JESUM i Evangelio / kalla en Barmhertig/
 hetz Gärning.

Men här kunna ännu några med en Insago infalla :
 Skal man så beredwillig vara at låna och borga / så blif-
 wer mann sitt snart qwitt: med Föruufftez Insagor skal
 man intet måstra then helige i Israel och hans Ord. Och
 wee them som för sig sielfwe wisse åro/ och hålla sig
 sielfwe för kloka/ säger Esaias. Dock skal icke skee/ el-
 ler wara sagt i then Mening/ at andra skola hafwa
 nog och i trång/ utan at det skal gå lijka til / at eder
 Rijkedom tienar deras Fattigdom i thenn dyra Tij-
 den/ och thetas Rijkedom hielper eder Fattigdom/på
 det lijka tilgå skal/ säger Paulus 2 Cor. 8. Så säger och
 Salomon här om med förblomerade Ord i Ordsp. 5 Cap.
 Låt tina Källor utflyta / och Watubäckerna uppå
 Gatorna. Men haf tu them allena. Hörer här om än
 widare af 5 Mos. B. 15. Swart Siuende Åhr skulle wara
 Friåhr hoos Israels Barn/hwilken tilförenne något bort-
 borgat hafwer/ han skulle intet få kräfja thet igen/ utan
 tilgifwa thet. Strart efter these Lagsens Ord/ utskrifwer
 Gud en sådan Lag/ at man skulle låna the Fattiga / hwad
 them fattades/ och intet draga sin Hand undan/ och förhår-
 da sit Hierta för them. Nu säg Gud/ som är en hiertans
 Kansakare och allwetande HERRER / at Menniskan skulle
 blifwa owillig at låna / när thet led in till det fria Åhret/
 wetandes at då intet war lofligit inkräfja sin Gåld af sin
 Nåsta/ utan skulle honom then tilgifwa/ effter Gudz Lag/
 derföre säger HERREREN Gud: Wackta tig at titt Hierta
 icke ligger til Belials Ord/ så at tu säger: thet kom-
 mer snart siuende Åhret/ som är Frjååhret/ och seer
 så illa på tin fattiga Broder/ och får honom intet/ så

Psalm. 78:

Esa. 5:

2 Cor. 8:13/

14.

Ordsp. B.

4: 16.

5 Mos. B.

15.

D

war.

warder han ropande öfwer dig til **H**Erren/ och thet warder dig til **S**ynd. Hwar af wij see / at om en Twifwelstancka om Afbetalningen/ eller Fruchtan at en warder sitt qwitt/ förhindrar en Barmhertighets Gärning uti Lånande och Borgande/ så är thet en Belials Tancka eller Ord.

Tänck/ Gudz Barn när så skeer/ at en Fattig kommer och begärer något til Borgens aftina Rijkedomar/ at det är Gudz utsände Probersteen. Ty såsom all Ting hafwa sit Prof / hwar igenom de försökte warda. Träs Prof är Fruchtens; Gullets Prof är Elden; en Wäns Prof är Nöden; en Tros Prof är Korset: altså är en fattig Menniska/ som begärrar något til Bisnings eller på Bärge en/ en rijk Mans Prof: antingen han älskar mera rikedomar / än Gud och sin Nasta / och effter Gudz Befalning något lånar den nödträngde at sit jordeska Goda. Derföre säger Salom. i Ordsp. 17. Cap. Såsom Elden profwer silfwret / och Ugnen Guld: altså profwer Herren Hiertat. Intet profwar **H**Erren för sin skull / ty fast än Hiertat är ett argt och ilsfundigt Ting öfwer all Ting/ så at ingen kan utransakat/ så kan Gud utransakat/ och hafwa sina Tanckar mitt uti Hiertans Tanckar/ uthan förtina skul/ at tu må see/ antingen tu mera älskar och tienar Gudh/ än Mammon. Derföre säger Paulus Gal. 6. Hwar och en profwe sin egen Gärning. Ty såsom det är intet alt godt Gull som glimmar och glanzar wäl/ men tå Probersteen kommer/ så wijser han hwad godt är eller intet: altså inbillar sig mången at älska Gud mer än jordiskt Godz/ och menar sig hafwa en rätt Kärleek til sin Nasta/ men när en nödträngd kommer/ och begärer något af det jordeska Godz / då profwas om hon wijfar med Gärningarne/ det David säger Psalm. 73. När jag hafwer dig **H**Erre/ så frågar jag effter Himmel och Jord intet. Och utropar af Ps. 18. Hierteliga kär haf-

Ordsp. 17:3.

Jer. 17:9.
10.

Matt. 6:24
Gal. 6:4.

Ps. 73:25.
Psal. 18:2.

hafwer iag dig **H**erre! Och för Gudz Befalning / at
 hielpa then Fattiga / förgäter thet jordiska / och seer medh
 uplyste Ögon allenast uppå de osynliga himmelste Ting och
 ewiga Goda / om hwilka den helige Paulus märkeligen så
 talar 2 Cor. 4. Wij see icke effter the Ting som synas / 2 Cor. 4:18
 utan the som icke synas / ty the Ting som synas / äro
 timmelig / men the som icke synas / äro ewig. Derfö-
 re hafwer Gud satt the timmeliga sakerna / uti Mennisk-
 iones fria Wahl / och igenom dem pröfwar henne / antin-
 gen hon will hålla sig in til Gudh eller til Werlden. Så
 see wij af Matth. 19. at Christus pröfwade then rijke Matt. 19:
 Unglingen / then ther tyckte sig hafwa hållit Gudz Lag / som
 fodrar Kärleken til Gud och Kärleken til sin Nasta. Men
 då Jesus wille honom pröfwa / at han för Gudz Kärlek
 skull / måste och efter hans Befalning / lämna sina Agode-
 lar / ty then som älskar Gud han håller hans **B**od / 1. Joh. 5:2.
 säger Joh. 1 Epist. 5. Wille han det intet / uthan älskade
 mera Gudz Gåfwor och den förlante Lyckan / än Gud sielf /
 hwilka borde hafwa fört honom til sin Gifwares större Ål-
 stande och Fruchtan / men Naturen war så förderfwat i
 honom / at honom behagade aldramäst de jordiska Gåfwor /
 såsom en Soo Träcken / och derföre achtade Gifwaren gan-
 ska listet / som ännu / ty wår! många göra.

Then nu af Kärleek til Gudz Befalning och sin Nasta / eff-
 ter lesfwer Syr: Förmåning Cap. 29. Och umbår gärna si- Syr. 29:12
 na Penningar för sin Broders och Nastas skul / och 17.
 hafwer Tolamod med honom i Nödenne / och gör
 then Almosan ther til / at han gifwer honom Tjyd /
 han hafwer lånt **H**erren / och han skal wedergå
 la honom godt igen / säger den wijse Salamon Ordsp.
 19. Hwilket och Syr. 12 Cap. säger: Gör them goda Ordsp. 19:
 godt / så warder tit thet rijkeliga wedergullit / om Syr. 12:2.
 icke af honom / så sker / thet wisseliga af **H**erren.
 Ja Jesus sielf säger / Luc. 6 Cap. När han hafwer talat Luc. 6.

om ett Barmhertigt Borgande och Lånande/ af hwilket man offta intet får igen: **E**dor **L**öön skal wara mycken. Huru den blifwer/ det få wij endels höra af det andra Stycket doch korteligen.

HErren **G**UD belöner sådant barmhertigt Folk/ här timmeliga och sedan ewinnerliga. Timmeliga således/ **5 Mos. b. 15:** som wij läse **5 Mos. b. 15.** ther Gud befaller at man skal låna sin fattiga Nasta/ sånandes: Om tu lyder **H**Errens tins **G**udz **R**öst/ och gör ther effter/ nembligen lånar tin Nasta/ skal **H**Erren tin **G**ud wälsigna dig/ så at tu skal låna mycket Folk/ men af ingom skal tu til låns taga. Detta **G**udz **L**öfte see wij offta sant wara. Wij weta många ibland oss/ hwilkas **N**amn iag förtiger/ de hafwa utlånt mycket/ och hielpt många nödträngde **M**enniskior/ af hwilka de aldrig få något igen. Och **H**Erren **G**UD weet/ må en säga/ huru något **G**udz och **P**enningar hafwa tilräkt? **J**o/ af **H**Errens tillsagde **L**öfte och **W**älsignelse: Om tu lånar tin Nasta/ skal **H**Erren tin **G**UD wälsigna dig/ så at tu skal låna mycket Folk. **J**a/ iag må lijkna ett barmhertigt **B**organde wid ett timmeligit **U**tsäde. **S**åar man ymnigt/ så hafwer man at wänta en ymnig **S**kördan: **A**ltså then af barmhertigheet mycket borgar/ han hafwer at wänta en ymnig **W**älsignelse af **H**Errenom. **D**erfore förmanar **P**redik. b. 11. **P**redikaren **C**ap. 11. **S**åa tina **S**äd om **M**orgonen/ och halt icke up med tine **H**and om **A**fftonen: thet är: så snart **G**ud gifwer dig **R**ikeedom/ så beghnt och då göra **W**älgerningar emot then fattiga/ och far ther med fort; **T**hen som achtar på **W**ädret han såar intet/ och then som uppå **S**kyarna skåder/ han skår intet opp. **M**eningen är så: lijkna som then ther achtar på **W**ädret/ och wil intet utsåa sin **S**äd/ förr än stilla lungt warder/ för honom bortgår **S**ädestijden/ och han kommer sent eller intet til at såa; jennwål och/ lijkna som then ther uppå

uppå Skyarna skådar/ och fruchtar för tillstundande Rågn/
alt framgeent uppskiuter med sin Skördnad / han kommer
sent til at skåra: altså den som intet förr wil bewiisa Barm-
hertighets Gärningar emot sin Nasta/ än han rikare war-
der/ han kommer snart eller aldrig til at göra honom godt/
och altså går han sielf mista om Gudz nådiga Wälgärningar.

Herren Gud wil och sådant i det andra Lifwet in-
tet förgåta/ utan i nåder belöna/ ty han bewarar Men-
niskiones Wälgärningar såsom en Signets Ring/
och goda Gärningar såsom en Ognasteen/ säger Syr. 17:18
17 Cap. så wij det samma få höra och see på den ytterste
Dagen/ huru Christus warder af Matth. 25. säijandes:
Kommer i mins Faders wälsignade/ och besitter thet
Riket/ som eder är tilredt ifrån Werldenes Begyn-
nelse/ ty iag war hungrog/ och i gäfwen mig äta. 2c. 2c.
Thet I hafwen giordt enom af these minsta mina
Bröder/ thet hafwen I giort mig. Therefore effter Chri-
sti Befalning Matth. 6 Cap. församblen icke edor Agodelar
på Jordenne/ ther Kost och Maal förderfwar
them/ och ther som tiufwar grafwa och ståla. Utan
församblen eder Agodelar i Himmelen/ ther hwarcken
Kost eller Mal förd & fwar them och ther Tiufwar
icke grafwa eller ståla.

Men det karga Folcket / hwilka Gud hafwer satt til
sina Gårdz Fougdar/ och sådt them mycket godt under hän-
derna / at de utdela och utlåna skola/ som i hören af Evan-
gelio om Gårdzfougen/ at han utlånste stora Summor:
de äro hårdhiertade och tillyckia sina händer/ såsom Nabal
emot David / de låta sig intet beweka af sådane Gudz til-
sagde Nåde-Wälgärningar/ utan the tycka sig wiisa wara/
at de göma sin Egendom / och ligga uppå honom som Dra-
ken uppå Gullet / som man säja plågar. Men hörer af
Jesu Liknelse af Matth. 25. Luc. 19. huru wisligen I han-
dlen. En ädla Man/ säger Kristus/ för långt bort i främ-

Hand.

Syr. 17:18

Matth. 25:

Matth. 6:19

Luc. 16:

Mat. 25:

Luc. 19:

mande Land/ och kallade til sig sina Tienare/ och fick them
 10 Pund at handla med/ til thes han igenkom. När han
 igenkom/ så kallade han til sig sina Tienare/ at han måtte
 weta/ huru hwar och en af them handlat hade. Och när
 the framkomna/ som något godt förwårwathade/ sade han
 til them/ hwar för sig; Ah tu gode och trogne Tienar
 re/ öfwer en ringa Ting hafwer tu warit trogen/ iag
 skal sättia dig öfwer myckit godt/ gack tu in uti tin
 Herres Glädie. Men en framkom/ som hade förwa
 rat sitt Pund uti en Swetteduuk/ och gömt thet neder i
 Jorden/ menandes sig aldrawiseligast hafwa gjort. Så
 mena och de/ som Herren Gud myckit Godz och Penning
 gar gifwit hafwer/ at de aldrawiseligast handla / at the
 göma them i Bungar och innom Lås/ ingen med them
 betänandes. Men Herren tog ifrån thenne Tienaren/ som
 gömde sit Pund/ och fick det ath en annan och sade: tager
 then onyttige Tienaren/ och kaster honom i det ytter
 sta Mörkret/ ther skal wara Gråat/ och Tandagni
 slan. Han gret der öfwer/ at han såg Dom utan Barm
 hertigheet öfwergå sig / som ingen Barmhertigheet gjort
 hafwer. Then ther Dron hafwer at höra/ han höre! then
 ther Ögon hafwer at läsa/ han läse thenne Jesu Parabel/
 och lämpa henne til sitt Leswerne/ och betäncke der hoos Ja
 cobs Ord af det 5 Cap. Nu wäl i rike/ gråter och
 tiuter öfwer eder Uselhet / som eder öfwerkoma skal.
 Edert Silwers och Gulls rost skal wara eder til
 Witnessbörd/ på then yttersta Dagen / at i hafwen låtit
 edra Penningar tillsammans ligga/ at rostas / ärgas och
 möglas uti edra Ristor / och intet förbarmat Eder öfwer
 den fattiga/ och lånt honom i Nödenne.

Jac. 2: 13.

Jac. 5: 1.

Efter man nu hafwer talt om then Barmhertighets
 Gärningen/ som är Låån och Borgen/ så är och nödigt at
 weta/ at man så borgar och lånar / at det är en Barmher
 tighets Gärning/ och icke Synd. Detta är endels til läran
 Des

des och märkandes af de fölltande Konung Dawidz Ord/
hvilka utwijsa i wår Text / det

Tridie Kännetecknet och **E**genskapen / hwar med en
Christen Menniska lemnar effter sig på sin döde Wull/hoos
Effterkommande ett åhrligt Namn och en Christelig Å-
minnelse/år: göra ingom Orät. Ty så säger Konungen:
Säll är then som så lagar sina **S**aker / at han ingom
Orätt gör. Huru wida Orätträdigheet sig i Werldenne/utt
alla Stånd / insnyger och intränger / det wil blifwa mig
altförlängt här omtala. Men så wida min anförtrodda För-
sambling bör ofta wara min Post-illa, wil iag blifwa wid
det ena / att effter iag redan hafwer talt om barmhärtigt
Lån och **B**ärgen / wil iag nu omtala / huru man i Handel
skal låna och bärja / at man ingen Orätt gör. Mången lå-
nar sin Nåsta och utropar det för en Barmhertighets Sär-
ning / men thet är ett stort Obarmhertighets Wårck / dra-
gandes ther igenom sin Nåstas Godz och Eigendom til sig / så-
som Basilius här om talar: såsom en Fiskiare tråder Matten
öfwer Kroken / at han Fischen måtte sig tillåcka och fånga:
altså uthsätter mången sitt Godz och Penningar på Borgen
åth sin Nåsta / i den ackt och Mening / at tå han Godzet och
Penningarna förtårt hafwer / och åckret är så högt stigit /
at han intet är mächtig til att betala / måste han gå ifrån
Huus och Heem. At man ingen Orätt göra skal i Han-
del och Wandel / det är Gudz ågen Dom och Ordning i Pau-
li Epist. til the Thessal. 4 Cap. Thetta är Gudz willie / 1 Thess. 4:6
at ingen förtrycker eller swijker sin Broder i Handel.
Ty **H**Erren är Håmnaren öfwer alt thetta. Effter
thenna Gudz Willia Rätt och Ordning / böre wi oss / then
ene med then andra / under Trones Lydno / förhålla. Mån
ty wår! det skeer / at Swijsk / Falskheet / Orätträdigheet /
Finanzeri och egen Fördeel hafwer således hoos Menni-
skian tagit öfwerhanden / at hoo icke weet med Orätt / Pra-
ctiquer, snediga Greep sig nära och förkåfra / han synes
intet

Intet godt hafwa lärt. Syrach i sin Tijd hafwer sagt cap. Cyr. 42:6, 42. At det war ingen Skam rätt handla med timmelig Godz i Köpande och Sälljande. Lesde han nu i våra Tijder / skulle han säija om han hade med the Orättrådiga ett förwänt Sinne / at det wore ingen Skam / at göra Orätt med timmelig Godz i Köpande och Sälljande. Så aldeles hafwa endel Menniskior gifwit twärt emot Rom. 6:13. Pauli Förmaning Rom. 6. Syndene sina Lemmar til Orättfärdighetennes Wapn / ther the lijkwäl borde strijda emot Synden / som lådar wid them. Och ehuru en Gudz Ordz Tienare söker / at hindra sådana Ogudachtige Menniskiors Bråna til Synden / med Wijshetenes Ord af Wissh. B. det 1 Cap. Farer icke så effter Döden med edor Wilfarelse / och står icke effter edart Förderf med edra Händers Wärd / elliest skolen Jåta af edra Händers Frucht / och af edra Råd måttade warda; och deras Samwete faller på Gudz Ordz sida och qwälljer them öfwer theas Gärningar / gifwa the sig uti en sådan häfftig Kamp emot Gudz Ord och Samwetet / at deras Samwete dosnar wid deras Lust och Arbete i Synden / hwilken Lusta och Synda Arbete / så mycke mer och mer tiltager / som Samwete mer och mer dageligen dämpes / til thes the helt och hållit blifwa til sina Sinnen nästan omänskliga: i ty / at Förnufftet / som borde wara en Herre öfwer the Sinnen och Begärelser / som wii med the ofskälige Diuren hafwa / måste wara undersamma Sinnen och Begärelser som en Tråål / och får intet täncka efter hwad rätt och billigt är / utan spinna up sätt och wägar / at förnöja genom orättrådiga Stycken / den köhliga Willjan / utaf hwilka Begärelses Plågning / och den jordestka Willtans dageliga Förlostande / de inwärtas Sinnen lijka som förbistras och twingas som Trålar at lyda kökens onda Begärelser. Således hafwa nu / ty wärr! många Menniskior öfwer gifwit sig til syndzens Tienst / at de hålla för en Känst / göra Orät / män för en Enfaldighet / at göra Rätt. Här

Här om prädikar man wäl/ men hoo tror war Pre- Esa. 53: 17
 diktan? ty thet orättferdiga Godzet / blifwer än ta Mich. 6: 10
 uthi thens ogudachtigas Huus/ emedan the orätträ-
 dige willja intet gärna upkasta the gyllene Betar/ som the
 med Lust hafwa nederswälgt/ hwilket de hålla för det swä-
 resta i hela den Christeliga Läran/ nembl. at man skal gif-
 wa ifrån sig/ det man med orätta hafwer fått / hwilket
 lijkwäl Zachæus för ingen Swärhet hölt/ i ty han Synd-
 zens Frucht / och det orätta Godzet / som han hade med Luc. 19:
 Synd sammanbracht/ förkastade/ när Christus wille gå i
 hans Huus. Men en sådan Winning med Orätta fått/ är
 som en förgifftig Biil/ den der dräper om han blifwer sit-
 tiandes i Kroppen / och riswer Riött och Hud sönder/ om
 han skal dragas uthigen: ätwen så gör honom ondt/ at then
 orättferdiga skal mista sin Winning / mån det gör honom
 aldeles förbannat/ om han behåller then samma. Ty at
 blifwa salig utan Troon/ at hafwa Troon utan Kärleek/ at
 hafwa Kärleek och wara orättfärdig/ är aldeles omöjeligit.

O Gud! skola allenast the blifwa i tina Hyddo/ och blif- Psalm. 15:
 wa på titt helga Berg/ som göra rätt och tala Sanningen
 af Hiertat/ hwar wil sådant orättfärdigt Folck blifwa/ som
 göra mycken orätt/ bruka Lögn/ och hafwa falska Tun Mich. 6: 12
 gor i thetas Hals/ utan något Samweß Agg/ och hål-
 la det för en Berömmelse/ at de kunna föda sig af Ogud- Ordsp. 4: 17
 achtigt Bröd/ och dricka af Wrånghetenes Wijn?
 På HErrans Berg komma the aldrig/ ty det blifwer för
 högt för them tijt at upstijga/ utan i Helfwetit måste the Esa. 61: 8
 blifwa. Ty Gud som älskar Rätten/ Gud som gör Rätt/ Jer. 9: 21
 Gud som söker effter Rätt/ skal en gång/ ehuru det för Esa. 16: 4
 dröjes/ fulföllia sin Dom / tilförenne förkunnat genom
 David/ at de skola ligga i Helfwetit som Får / och Psalm. 49:
 ther skal Döden gnaga them.

Fördenskul achte sig hwar och en Christen/ at han ingont
 Orät gör; at han intet koblar tilhopa med fåfängelig

E

Band/

Esa. 5: 18. **H**and til at göra Orätt/ och sålunda binda sin Nasta i
 Hab. 3: 12. **T**råldom och Fattigdom; at han icke tilreder war Stad
 Neh. 5: 13. **m**ed Orät/ hwar af Gud fattar Orsak/ at skudda hwar
 och en af sitt Huus och ifrån hans Arbete; Eller som
 Job. 20: 15 **J**ob säger i det 20 E. de ågodelar som han upswolgt haf-
 wer/ måste han åter utspy/ och Gud skal drifwa them
 utur hans Huuk. Utan beslijte sig ålsta Rätt/ söka
 Rätt/ göra Rätt/ hafwandes städze för Ögonen thet A-
 postelen skrifwer til sin Lärjunge Titum/ at han försakar
 Tit. 2: 12. **a**lla Ogudachtighet/ och werldzlig Lusta/ och leswer
 tuchteliga/rätferdeliga och gudeliga i thena Werlden.

Således bör icke allenast en Christen Man uti Gudz och
 Penningars Utborgande / Handlande och Wandlan-
 de / så laga sina Saker / at han ingom orätt gör / utan och
 i des Intråfiande. Ty desse Davidz Ord : Laga sina
 Saker / at han ingom orätt gör / synes så lyda effter
 det Hebr: Språket : Han utförer sina Saker (ja och sielf-
 wa Orden) med godt Fog och Betänkiande ; som han wil-
 le såna : Han ser sig så före / att han i Domen eller elliest/
 hwarcken sielf lijder Nöd / eller gör sin Nasta ondt. Mån-
 gen ogudachtig Sälle borgar / och will intet betala / ty han
 Ps. 37: 21. **m**enar / och gör som Syr. säger Cap. 29. At det är sun-
 Syr. 29: **n**et / som han på borgen tager / och bedröfwer honom /
 som honom holpet hafwer. Han kysser enom Hans
 dena / så han lånar af honom / och talar så ödmjuk-
 liga för sin Nastas Penningar skul : Men när han
 skal gifwa thet igen / så förhalar han thet / och klagar
 fast / thet är dyr Tijd. Och om han ån förmå thet /
 gifwer han som nogast hälftena igen / och räknar ho-
 nom thet til för en Winning. Om han icke förmå
 thet / så gör han honom the Penningar qwitt : så
 hafwer så then samme köpt sig en Orån för sina es-
 gna Penningar / och han betalar med bannor och las-
 kan / och gifwer honom smäligen Ord för tackena.

Skal

Skal en Man / af en sådan ogudachtig Creditor / kunna
winna sin fordran / hafwa de gamla sagt / att han måste
wara först en Präst / som kan med mustiga Ord röra hans
Samwete / at årkänna det för en ogudachtig Ting / borga
och intet betala ; sedan en Advocat, som kan genom Lag
och Rätt winna sitt igen ; Och til det tridje en Stridzman/
som kan med en bewäpnat Hand jaga uti honom en För-
skräckelse att betala. Dock effter Davidz Ord / skal en utföra
sin Sak (ja och sielfwa Orden) med godt Fog och Betänktande/
och see sig wäll före / at han i Domen eller ellst / hwarken sielf
lijder Nöd / eller gör sin Nästa ondt / och syndar emot Gudz
Lag / hafwandes ett barmhertigt Hierta emot then Fatti-
ga / at tå Man med honom söker högsta Rätt / icke gör stör-
sta Orätt / som Job om sådana talar Cap. 24. Att the Job. 24:
borttaga the fattigas Kläder / at the ligga nakna /
och låta them icke Sfwertäckelse i Fröstena / så at de
mätte hålla sig i Bergzskrefwom / när en Rågnskuur
af Bärigen faller på them / effter de ellst ingen råd haf-
wa. Och göra Menniskiorna fattige med pantande /
och them hungroga borttaga de Ören. Derföre effter
Syrachz Råd: haf tolamod med tinom Nästa i Nöd: Syr. 29:11.
Denne / och gör then Almöso ther til / at tu gifwer ho-
nom Tijd. Wedergäller icke han tig / så sker det wisseliga Syr. 12:2:
af Herranom.

Sij Gudz Barn / desse äro the Egenstaper och Känne-
teckn / som wi hafwa anrört effter Textens Anledning /
hwar med en Christen lemnar effter sig hos de Lefwandom
ett åhrligt och godt Namn.

Om iag effter desse omrörde Aigenstaper och Känneteckn Adpl.
wil efftertänckia denne salige Mannens Jonas Oloffsons /
som nu ligger döder för våra Ögon / ibland oss utförde Lef-
werne / finner och hörer iag honom hafwa lemnat hos oss
på sin Graf ett åhrligt Namn och ett godt Knekte / hwil-
ket lychtar hos oss bättre än god Salwo. Jag förmenar Predik. 7:
E ij mig

*Beaktad
10
16*

mig icke af något ogrundat Beröm/affijdes gå ifrån San-
 ningen/ eller af then Christeliga Kärlekens omdöme/ som
 plågar i sådane Tilfällen/ offta mycket öfwertäcka/ något
 annat framföra/ än som jag af detta Tilfället hafwer haft
 den Abrahā/ at något närmare effterhöra denne hans Lifz-
 Wandring/ så hafwer jag med flere andra/ säker Kunskap/
 af en skyldig Thogkommelse/ Gudi til Abrahā/ som uppåho-
 nom then stora Nåd bewist hafwer/ at han war en Barm/
 hertig Man/ som kunne säija af Jobs 29 Cap. Jagh
 halp then fattiga som ropade/ och then faderlösa som
 ingen Hielpare hade. Jag war then fattigas fader/
 den blindas Öga/ och den haltas Fot. Derföre see the
 tig nu med rinnande Ögon nedersättas i Jorden/ och säija
 med Elisa af 2 Konunga Bokens 2 Cap. Min fader! min
 fader! Tu ährlige Jon Olofsson hafwer varit en
 Herrans Gårdz-Fougde i vårt Land och gärna lånt och
 borgat tin nödträngde Nåsta / och ther uti så lagat tina
 Saker med Fog och Betänckande / at tu intet sielf hafwer
 lidit Nöd/ eller gjort tin Nåsta ondt / skrifwit X för V.
 2 för 7. och föröfwat Wäld. En ther Brannar äro / ther
 upstijger Rök/ och huru Folket är i Dygden/ så spöres i
 Bygden. Jag förmenar ingen med Skähl kan göra på
 tin döda Griffte denne beskylningen/ som Eliphaz af The-
 Job. 22:5. man wille beskyllo Job/ at tu hafwer taget Pant af
 tin Broder utan Saak. At tu hafwer draget Klä-
 derna af then nakna. At tu hafwer brukat Wäld i
 Landena / och bodt ther uthi med stort Präl / at tu
 hafwer låtit Enckiora gå ohulpna / och sönderbrutit
 de faderlösas armar. Sådant Taal hörer jag intet.
 Derföre o huru skäligen hafwer tu kunnat sagt på tin for-
 Job. 17:1.2 ta Sote-Sång med Job af det 17 Cap. Min Ande är
 swag/ och mine Dagar äro affortade/ och Grafwen
 är förhandene/ ingen är bedragen af mig. Hwar på
 wij slute/ nästan med samma Ord/ som Boas sade til Ruth:
 hela

hela Staden weet at du war en ärlig och redlig Man/som Ruth. 3:
kunde i Slutet på sit Lefwerne säga: mit Samwete gnas Job. 27:7.
ger mig intet för alia mina Liffz dagar: Jag hafwer wä-
drat för Gudi uti et godt Samwete/alt in til then-
na Dag. Hoo är nu then som detta betracktar och icke öns-
skar så lefwa och döo/ och thet med Bileams Ord af 4 Mos. 4. Mos. 23:
23. Min Siäl döo med the rätferdigas Död/och 23:10.
min Ande warde såsom thessas Ande!

At en Christen ett sådant godt Stampn effter sig lennar/ 1 l. Pars.
det är inför Gud och hwar ähr-älskande Menniska beha-
geligit. Derföre såsom en Fader läckar sit käre Barn til
Dygd genom Löfften: Alltså effter Gud är emot Menni- Psal. 103:
skian sinnat/ såsom en älskelig Fader / och weet Menniski-
ans Hierta wara så artat/ at det offta täncker / thet Pe-
trus sade til Jesum: Swad skole wij så derföre? när Matt. 19:
han något befäller / kommer Gudz Ande genom Davidz 27.
Mun och säger i det andra Stycket af war Text / hwad
godt ther af flyter / at man bestijtar sigh om ett godt Wissh. 3:
Stampn / ty godt Arbete gifwer härlig Lön / det 3:15.
Gudh och sielf säger Esa. 63. De skola intet arbeta så
fängt/ ty the äro Herrens wälsignade Säd. Esa. 63:23

Swad godt af sådane Gudz Barns Känneteckn och E-
genstaper flyter/ thet gifwer R. David tillkänna i gemen/
med thet ena ordet Säll/ thet han offta i Psaltaren bru-
kar/ förståendes ther med all Lycksalighet. Men i synnerhet
specificerar Konungen/ at then som är af Gudz Ande med så-
dana qualiteter och Dygder zirat och benådat / han skal

Först blifwa ewinerliga. Effter Grundspråket. Han skal
teke omstörtas til ewig Tijd. Pijka besädrade Foglar / sä-
ger man/ para sig tillsammans / det och Syr. 27 Cap. 10 Syr. 27:10
hogkommer/ säyandes: Foglarna draga sig in til sin
likt./ men apa och hugga ifrån sig them som andra Fiäd-
rar hafwa: Så göra the ogudachtige / de kunna intet lij-
da the Gudfruchtige som igenom sina Egenstaper långt

skillias ifrån them. Och effter the intet willia efter lefwa Ord-
språket: the som wil med Ulfwarne äta/ måste med Ulfwarne
tiuta/ göra the ogudachtige et Samanråd / det Wissheten be-
Wiss. b. 2: skrifer C. 2. låt of wackta efter then rättferdiga / ty han
12/15/19. gör of mycken Olust/ och sätter sig emot våra Gär-
ningar och straffar of / at wij synda emot Lagen och
utropar vårt Wäsende för Synd. Han är of swär/
och til at see / ty hans Leswarne rijmar sig icke med
androm / och hans Wäsende är platt annorlunda.
Med Smålek och Qwal / wille wij plåga honom.
Således söka the ogudachtige med sina Practiquer och
Stämplingar omstörta then gudfruchtige.

Men David säger: Han skal blifwa ewinnerliga/ eller
effter Hebräiskan han skal icke omstöras til ewig Tid / ty
Psal. 16: 8. Gud är med honom på högra Handena / derföre skal
han wäl blifwa wid sig / i ty Gud styrcker / uppehåller /
rådförer och på sistone uthielper honom / som han sielf lof-

Psal. 91: 15. Jag är med honom i nödene / iag skal
taga honom ther uth / och låta honom til åbro kom-

ma. Som han gjorde med Josef i Egypten / de tree Mån/
1 Mose B. 39: 20. som fastades i Ugnen / Daniel och Susanna. Så wij til
1 Mose B. 41: 39. of sielfwa / finne wij huru underligen Gudh håller of wid
Dan. 3. handene / at wij intet omstörte warda / ty then som faar
Dan. 6. effter Barmhertighet (then wij sade wara et Gudz Barn
Känne-Märke / han nyttjar och des Frucht / at) han finner
Lif / Barmhertighet och åbro. Som Konung Salomon

Ordsp. B. säger i Ordsp. 21 Cap. Hwilken Åhra Konung David
21: 21. nämner i Texten wara det

Andra goda som tilflyter ett Gudz Barns af des Kän-
netecken och Egenstaper / nembl. Then rättferdige skal
aldrig förgäten warda. Men förr än wij kunna förstå
detta goda / som tilflyter ett Gudz Barn måtte wij wetta /
hwad thet är / wara Rättferdig. Detta Ordet Rättferdig
kan Man någorlunda af de förra Konung Davidz Ord ut-
tyda:

tyda : Som lagar så sina Saker at han ingom / hwarcken
 Gud / eller sig sielf / eller sin Nasta / Orätt gör. Aff Na-
 turen hafwer ingen Menniskia / effter Syndafallet / det
 berömmet / at hon kan kallas rättferdig / ty hwar och en
 måste med David klageligen intonera af Psal. 51. **Sij**
 jag är af syndig Såd födder / och min Moder hafwer
 mig i Synd aflat. Och hwar är Menniskian at hon
 skulle warda ren / och at hon skulle vara rättferdig /
 som af Qwinno född är ? **Sij** ibland hans Heliga
 är ingen ostraffelig / och Himblarna äro icke rene för
 honom. Huru mycket mera Menniskian / som är
 stygg och ond / then ther Orättferdighetena dricker
 såsom Watn. Taler Eliphas af Theman til Job af det
 15 Cap. I förtijden skinte wäl Hedningarna för Werl-
 den af sin werldzliga Rättferdighet / i ty/de beslitade sig om
 ett ostraffeligt Leswerne för Werlden / och warda derföre
 mycket berömda i sina Skriffter / såsom Aristides, qvi non
 volebat videri, sed esse Justus. Then intet wille synas för
 Werldena rättferdig / som nu Skrymtare göra / utan han
 wille wijsa det med sielfwa Särningarna. Denna rättfer-
 digheten är wäl berömlig in för Menniskior / men gagnar
 dock intet til Saligheten / emådan alt det icke går af Tro-
 ne / thet är Synd. **Rom. 14.** Skrymtare i thenna
 Werlden / willia och hållas och berömmas för ett rättfer-
 digt Folk / såsom Phariserna i Christi Tijd / i ty the ställa
 sig utwärtas fromma / och äro dock inwärtas glupande Ulf-
 war. Derföre lijknar Christus them wid hwijsmenade
 Griffter / hwilka utwärtas synes denliga / men innan til ä-
 ro the fulla med the dödas Ben / icke tänkiandes en gång /
 at Gudz Ogon äro mycket klarare än Solen / och ser
 alt thet Menniskiorna göra / och skåda och så in uti
 hemliga Wrår. Och at Gud har sina Tankar mitt uti
 theras Tankar / effter han är en Hiertans Ransakare och
 Niurars Bröfware. Öfwer thenna Rättferdigheten faller
 Chri-

Psal. 51:7

Job. 15

Rom. 14

Matth. 23

Syr. 23:28

Christus en sådan Dom hos Matth. i det 5. Cap. Utan
 Matt. 5:20 edor Rättferdighet öfvergår the Skrifflärdas och
 the Pharisers / så skolen i icke komma i Himmels
 riket.

Men hwad wij nu intet hafwa af Naturen / det bekom-
 me wij igenom Nåden / hwilken Rättferdighet här Konung
 David menar / och kallas 1. Justitia imputata, at ett Gudz
 Barn årkänner Christum för sin Herre och Frälsare / och
 troor fullkomligen / at Gud af blotta Nåde / förutan någon
 egen / anten föregående eller effterföljande Gärning / för
 sin Frälsares Jesu fullkomliga Hørsamhet och Förtienst /
 alla sina Synder förläter / och til en ewig Salighet upta-
 ger. At wår Rättferdighet / som galler inför Gud / är grun-
 dat på Gudz Barmhertighet i Christo Jesu / betygar Pau-
 Rom. 3:24 lus Rom. 3. Wij warda rättferdige utan förskyllan /
 af hans Nåd / genom then förlofning som i Christo
 1 Cor. 1:30. Jesu skedd är. Hwilket det samma Paulus säger 1 Cor.
 1. Detta är en sådan öfverflödande Rättferdighet / som
 of genom Trona på Christum skänkes / at wij icke allenast
 genom samma Troo warda rättferdige / utan wij war-
 2 Cor. 5:21. da Gudz Rättferdighet genom Jesum. 2 Cor. 5. I
 ty han hafwer icke allenast aftwaget med sitt rena och ofskyl-
 1 Joh. 1:7. diga Blod / som kallas Gudz Blod / alla våra Synder / u-
 Apostl. 6. tan han hafwer och iklädt of Salighetenes Kläder / och
 20:29. draget uppå of Rättferdighetenes Kiortel / hwar of-
 Esa. 61:10. wer wij of hierteligen frögda af Esa. 61. och of igenom
 Trona tillägna. Af hwilken Troo wij warda rättfer-
 Rom. 5:1. dige / säger Paulus Rom. 5.

Men wil en Christen denne Ahretittelen / kallas rättfer-
 dig / med Sanning bära / så måste han uti hela sitt Lefwer-
 ne förutan alt Skryn timerij wijsa Trones Rättferdighet med
 allahanda Rättferdighetenes Fruchter som kallas 2. Ju-
 stitia inchoata, och thet icke twungen af Lagens Twång el-
 ler Tråldom / utan af en wälwillig och frij Anda / emådan
 them

then rättferdige är ingen Lag satt. 1 Tim. 1. nembl. 1 Tim. 1:9.
 til Twång eller Tråldom / ehuru han är en skön Regel til
 ett Christeligt Lefwerne / ty then samma lijfaktiga Troon /
 genom hwilken wij warda rättfärdige / gör alt hwad hon
 göra will / intet twungen af Lagsens Twång / utan af Frij-
 willigheet / emådan wij äro kallade til Frijhet. Säger
 Paulus Gal. 5. Den som nu är rättferdigat genom Tro- Gal. 5:13.
 na / han wiiser sin Troo med goda Gärningar / hwilka kal-
 les Rätferdighetenes Frucht Phil. 1. effter the komma af Phil. 1:11.
 en Menniskia rättferdigat genom Troona. Ty et godt Ps. 92:13.
 Trå / hwar wid en rättferdig liknas / bär goda Frucht /
 och ett ondt Trå bär onda Frucht / säger Christus Mat. 7:21.
 Matt. 7. Til hwilkes onda Trås Rot Nran är satt / at om
 det intet bär goda Frucht / blifwer thet afbugget och kastas Mat. 3:10.
 i Elden / thesöre gifwer edra Lemmar til Rätferdig- Rom. 6:13
 hetenes Wapn / at i mågen wara upfylte med Rätfer-
 dighetenes Frucht / hwilken genom Jesum Chris Phil. 1:11.
 stum kommer til Gudz Prüs och Lof.

Ho nu på sådant Sätt warder inräknat i the Rätferdi-
 gas Tal / honom tilflyter af samma Rätferdighet thenne
 Nyttan och Trösten / at han skal aldrig förgäten warda /
 säger Konungen i Texten. Effter Grundspråket then Rätfer-
 dige skal blifwa i ewig Alminnelse. Effter Menniskian blef Rom. 5:12
 för Synden skul dödelig / och ju längre Werlden warar / ju
 mera afkortas hennes Alder / förden skul är then menniskli-
 ga Naturen lijka som medfödt / at hon wil lemna effter sig
 en Alminnelse / och at hon intet så snart blifwer af effter-
 kommandom förgäten. Det skrifwes om the Thebaners
 berömliga Krijgz-Hielte Epaminondas, at när han i en
 Strijd bekom et dödeligit Sår / hafwer hans Folck honom
 besökt / frågandes hwar med the skulle wedergålla honom
 det myckna goda han them gjort hafwer / swarade han :
 Nullum aliud volo, quam memoriam mei. Jag begärer
 intet annat af eder / än at i mig icke förgäten / utan hafwen
 min

1. Mos. 11: min Aminnelse hoos eder. Så wille Noachs Effterkommande at Babylons Torn skulle wara them til en odödlig Aminnelse. Så upreste Absalon en Stod til sit Rampns Aminnelse/ och kallade then effter sit Rampn/ effter han hade ingen Son. 2 Sam. 18. Men sådane ogudachtige Meniskiors Aminnelse förgås i Landet/ säger Bil. Job. 18:17. dad at Suah / Job. 18. At ehuru deras Monumenter glimma för Werlden/ så förändras the med Tjiderna/ och deras Aminnelse förgås. Ords. 10. Hebr. bortrotna och illa lucta/ at tå the rättferdigas/ såsom Noachs/ Davidz/ Josia etc. Rampn och Aminnelse luctar för Gudz För-sambling / såsom ådla Rödskwärc utur Apoteken/ och wåtre ån god Salwa/ så är the Ogudachtigas/ Cains/ Herodis Achitophels/ Absalons 2c. Rampn/ för sina onda Gärningar/ såsom et stinkande Nas. At tå the mente sig skulle genom sina Gärningar inläggja Beröm i Werlden/ bekommo the Neesa och Skam/ som Hab. 3. talar om Konungen i Babel/ hwilken då han mente sig genom sin omäteliga Begärelse til at regera öfwer krigliggjande Folck/ skulle winna Åhro och ett odödligt Rampn / bekom han Skam och Neesa/ och det i ett så wål skakat/ stoppat och öfwerflödande Mått/ att man säger honom/ hafwa blifwit måttat med Skam för Åhro/ och at han måtte skamliga spy. Derföre achte sig hwar och en/ at han intet söker genom ond Stucken utsprija sit Rampn / och Gudh gör hans Belåte i Stadenom försmådt.

Men then som är rättferdigat genom Trona / och pryder sit Leswerne med Rättferdighetenes Fruchter / goda Gärningar/ han warder aldrig förgåten/ utan blifwer i Aminnelse / står i wår Text.

På Jorden wil Gud at han intet skal förgåtas/ ty när Christus war i then spetålske Simons Hus i Bethanien/ och en Qwinna giöt et Glaas med dyr Smörjelse på hans Huswud/ sade han/ som wij läse / Matt. 26. Sannerliga säger

säger iag eder: Swar som hållt i hela Werlden detta Evangelium warder prädikad/ skal och detta som hon gjorde sagt warda henne til Aminnelse. Så säger och Hos. 14. at the Gudfruchtigas Aminnelse skal wara lika som Wijnet på Libano. Ty lika som Wijn med sin Kraft frögdar Menniskians Hierta/ förlustar hennes Ögon med sin Färg och behagar hennes Smak med sin Sötma: så behagelig är then rättferdigas Aminnelse. När man således omtalar the Rättferdigas Aminnelse medh Beröm/ warda här af många upwäckte/ at göra det goda och undfly thet onda. Det Hugg och Slag/ Skänker och Gåfwor inte kunna uträtta/ det gör offta Hoff och Beröm. Ty såsom en kranc wämjar wid Maten/ men när han seer andra äta med Lust/ fatter han och Willia at äta: altså äro och många af sig sielfwa motspännige til Ögd/ men när the höra andra berömmas/ så blifwa the upwäckte/ at winna samma Bris genom ett redeligt Beswerne.

I Himelen är icke then rättferdige förgåten/ ty hans Namn är inskrifwit i Lijzens Book. Gud hafwer honom i sin Tänckeskrifft. Ja uptecknat honom uppå sina Händer/ såsom med en Ring/ uti hwilken man låt fordom ingrafwa/ det som för annat kårt och behageligt war/ på det/ det alltid skulle wara för Ögonen och icke utur Minnet falla. Uti hwilket Anseende Syrach säger Capitel 17. Gud bewarar Menniskiors Gärningar som en Signering/ hwilket uppenbart warda skal på then yttersta Dagen/ då then rättferdigas Aminnelse blifwer uti Wälsignelse/ i ty Gud upräknar alla hans goda Gärningar/ och säger: Kommer i mins Faders wälsignade/ och besitter thet Riket/ som eder är tilredt ifrån Werldenes Begynnelse. Och kröner then Rättferdiga med Rättferdighetenes Krona/ then han hafwer utlöfwat och förwarat them/ som hålla sig til Christi Rättferdighet genom Trona/ och honom tjena i Helighet och Rättferdighet i alla sina Lijfsdagar. Men såsom then Rättfer-

Ps. 34: 20. Dige måste i medlertid mycket lijda och omgålla / förre än han kommer til at fulkomligen åhrnåa theme utsatte Nåd-
delönen / hafwer han at hugna sig af det

Tridie goda / som effter wår Text Anledning tilflyter ett Gudz Barn af des Känneteckn och Egenstaper / nembl. När en Plåga kommer / fruchter han sig intet / säger Konung David. Effter Grundspråket. Skulle och ett ondt Rytte koma / lijka som han sig illa förhållit hade / thet sköter han intet / ty han hafwer ett godt Samwete / at han i En-

2 Cor. 1: 12. faldighet och Gudz Kenhet / icke uti köglig Wijsbet / utan i Gudz Nåd hafwer wandrat på Berldene. Eller skulle ett ondt Rytte af en almen Farlighet / såsom Krig / Pestilensia ic. (Hwilket alt med råtta må heta en Plåga effter den Swenska Uttolkningen / ty det plågar Menniskan) fruchtar han sig intet. Ty effter han Rättferdig är / wet han det Salomon säger i Ords. 18 Cap.

Ords. 18: 10 At Herrans Namn är ett fast Slott / then rättsferdige löper tijt och warder beskärmat. Och skulle några menniskeliga Affecter hos honom finnas / fruchter han ändock sig intet / ty han miströstar ingalunda på Gudz Löften / Hielp och Bistånd / at samma Plåga / antingen emotstå / eller genom gå och öfwerwinna / wettandes med David

Psal. 46. af Psal. 46. At Gud är hans Tilflykt och Starkhet / en Hielp uti the stora Bedröfwelser / som honom påkomma. Derföre fruchter han sig intet / och på något Sätt miströstar på Gudz mächtige Hielp / ja / om än Faran skulle så stoor synas wara / at Berlden icke allenast förginges / skälfde och

Jud. 5: 4. bafwade / som omtales Jud: 5. utan och rördes af sitt

Job. 9: 6. Rynn / så at hennes Belare bafwade. At ett Gudz Barn

kan Under sådana påkommande Wederwårdigheter trösta /

Esa. 41: 10. flyter endels af Gudz tillsagde Löften. Esa. 41. Fruchta

tig intet / iag är med dig / wijk icke af / ty iag är tin Gud /

iag styrker dig / iag hielper dig och / iag håller dig wid

Macht genom mina Rättferdighets höggra Hand. Och

af

af Esa. 43. Fruchta dig intet: ty iag hafwer förlooffat
 dig/iag hafwer kallat dig wid ditt Namn/tu äst min.
 Ty om tu går igenom Watn / wil iag wara när dig /
 at Strömarna icke skola dränckia dig / och om tu går
 uti Elden / skal tu intet bränna dig / och Logan skal
 intet bita uppå dig. Endels utaf det

Esa. 43: 1.

Fierde goda / som effter wår Texts Anledning / är det sista /
 som hånner ett Gudz Barn / som är med ofwanrörde Kän-
 neteckn och Egenstaper / af Gudz Andas girat och benådat /
 är at hans Hierta hoppas stadeliga på HERRAN. Ef-
 ter Grundspråket: Hans Hierta är fast (och stadigt/och med
 Gudz Nådelöfften understödt) och hoppas på HERRAN.
 Man plågar säya Håpp och Herrar / göra många Narrar.
 ty ett stort Håpp slår så snart neder som opp. Absalon hop-
 pades blifwa Konung / men thet slog honom felt / ty han
 hells hängiandes med sitt långa Hår i en Ek. Haman hop-
 pades kunna utrota alla Judar af Konung Ahasweri Rij-
 ke / men det kostade hans och hans 10 Söners Lif. Så är
 ännu i Dag många Hopp liika som för Epimeteo fastnåg-
 lat på Botn in uti Pandoræ Bågarer / at ändock han tiidt
 och offta begårade at berörde Hopp wille dock gå ther uth
 och komma honom til Hielp / så förhölt thet sig liikwål städ-
 ze uti Bågaren / effter det war ther uti fastnåglat / och gaf
 honom alzingen Förtröstning / om och när det wille ther ut-
 komma. Hwilket ännu mångom hånner / i ty de grunda
 sitt Hopp på de obeständige Ting / som är Ahra / Rijkedom /
 Frögd och Wållust ic.

2 Sam. 18:

9.

Esth. 7: och

9.

Men Gudz Barns Hopp / som är en tolig och stadig För-
 biddelse och beständig Förlåtelse på det man troor / hafwer
 en annan Grund / nembl. HERRAN / säger David / Och
 de som hoppas uppå honom the skola icke falla / utan
 ewinnerliga blifwa / såsom det Bårget Zion Psal. 125. Ps. 125: 1.
 Hwilket orörligt är och blifwer in til Werldenes Andas / ty
 samma Hopp hafwer en sådan fast Grund uti Gudz Löff-

ten och Tillsänelser ; at Bärger skola wijka och Hö
 garna falla : Men min Nåd skal icke wijka ifrån tig/
 och mins Frjdz. Förbund skal icke falla/säger H^{Er}ren.
 Esa. 54. 10. Derföre sjunger och Gudz Försambling :
 Allena til tig H^{Er}re Jesu Christ / mitt Hopp står
 här på Jorden 2c. Allena til Gud sätt titt Hopp fast/
 ty Menniskjors 2c. Item / Israel på then H^{Er}ren /
 titt Hopp tu ställ och wändt 2c. Men skal Hoppet in-
 tet låta en komma på Skam / måste thet wara ett Hiertans
 Hopp / see wij af vår Text. Hwar til hörer 1. ett troget
 Hierta / som är wäl grundat i Gudz Kundskap / och wet /
 at Gud är icke allenast Barmhertig / och will / utan och All-
 mechtig / och kan hielpa / och förnår rijkeliga göra öfwer alt
 thet wij bidiom eller tänckiom. 2. Ett tolamodigt Hi-
 er- ta / ty Rom. 5. säger Paulus : Bedröfwelse gör Tolam-
 od / och Tolamod gör Förfarenhet / Förfarenhet
 gör Hopp / men Hoppet låter icke komma på Skam.
 Hwar af wij see / at Hoppet har at göra med Bedröfwelse /
 som fodrar Tolamod / och måste fördenskul Tolamodet wa-
 ra Hoppet til Hielp och gagn / när Tijden begynner utdra-
 gas och fördröjas / förr än wij åhrnä det wij hoppas / kom-
 mandes ihog at Gudz Calender och Åhretal äro icke så kor-
 ta och trångt omcirklade / som våra Åhretal / ty tusende
 Åhr äro för Gud såsom then Dag i går framgeck /
 nembligen / hwad Fördröjelsen och wäntandet widkomer.
 Derföre måste wij hafwa ett tolamodigt Hierta / mådan
 wij wänta thet saliga Hoppet. 3. Ett beständig
 Hierta / som intet är i sielfwa Döden försagd / utan säger
 med Job: Om än H^{Er}ren wille dräpa mig / skal jag än
 ta hoppas på honom. Ty omskönt i Döden all Mennisk-
 jors Hielp är fåfång / så är dock med Gudz Hielp intet ute /
 Ps. 68. 21. Ty wij hafwe en Gud then ther hielper / och H^{Er}ran
 H^{Er}ran then ifrån Döden frälsar. Psal. 68. Gäll är
 thens Siäl / hwilkens Hopp Jacobs Gud är ! hans Hopp
 kommer aldrig på Skam. Sä

Såsom thenne salige Rådsmannen. Jon Olofsson / hafwer
 effter the förre Konung Davidz Ord warit Barm-
 hertig / gärna lånt then fattiga och ingom gjort Drätt / och
 der med lemnat effter sig ett åhrligt Kampu / så hafwer han
 och nu på sin korta Sotesång / des Frucht sig uti Gudi kun-
 na tilägna / at tå Dödzens Plåga of ångest honom uppåkom /
 som är then aldraswåreste / tå Kropp och Siäl / the gamla
 sata Wänner / skola åthskillas / fruchtade sig intet hans
 Hierta / utan thet hoppades stadeliga uppå sin H Erre Gud /
 at han skulle honom aldrig förgåta / som David talar i
 Terten. Fördenskul han och med en oförkrächt Tilförsicht /
 ropade näst för Siälen utgick af sin Boning / Kroppen / af-
 wen som hans Frälsare Iesus gjorde i sin Dödzkamp / af
 Psal. 69. Gud hielp mig! Gud hielp mig! hwilken Psal. 69:
 Bön Gud och wisseligen hörde / och wille intet låta honom
 länge kämpa med then bittra Dödzens Ångest / hwilkens Bör-
 da then aldraswåresta är / utan gjorde / som David säger:
 Then rättferdiga skal aldrig förgåten warda / ty han
 skal blifwa ewinnerliga Kroppen gaf han en rolig
 Sömpn / och Siälen ett fredligt Afsked ifrån thenna Werl-
 dena / at införas af Gudz Englar i Abrahams Skid / der
 hon nu wisselrig hafwer Hugnad. Kroppen låter nu Gud Esa. 57:
 införas i sin Hwielokammar / at thet hwiela sig til Do-
 medag. Siälen infattar han i de Lefwandes Knippe / och
 behåller henne i sine Hand / thet intet Dödzqwal kommer Wisd. 3:1.
 wid henne / utan hafwer thet ett lustigt Wåsende ewinner. Psal. 16:11
 lga. **Eya Gud gifwe then salige Dag med fromma /**
på hwilken all Ting så wäl uti Lag mån komma / min
Iesus wände / mit stora Ålende / han wille then öns-
skade Dag uptända / rätt snarlig. Beredder hålt mig
O Iesu Christ / at wänta / tin Uppenbarelse / när tu
sist wil hämpta / til Frögdesalen / uhr Jämmerdalen /
tin Brud / then tu har lofwat / hugswals / ja
Amen!

Enckians
och Bar-
nens Tröst.
Job. 6: 5.

Psal. 73.

Psal. 116.

Psal. 102:

Job. 30: 31

Job. 23: 16

17.

Job. 17: 13

Luc. 7:

Esa. 60: 10.

Ps. 55. 23.

Luc. 2. 35.

17.

Es. 54. 4. 5.

Man märcker öfwer detta dödeliga och hasteliga Från-
fålle/ falla beta Tårar/ hwilket och icke står til undrandes/
ty intet ropar Wilåsnan/ när han hafwer Gräs/ ey
heller Oren/ så han hafwer Foder. Intet gråtes öf-
wer then Sahl. dödes Tilstånd/ ty wij hoppas hans Siäl
täncka i Himmelen af Psal. 73. När iag hafwer tigh
H Erre/ så frågar iag effter Himmel och Jord intet.
Och skulle oss tillåtas at begära samma Siäl neder på Jor-
den/ swarade hon af Psal. 116. Jag hafwer wandrat
för H Errenom uti the Leswandes Lande. Utan tu
bedröfwade Anckia sørjer och klagar med Davidz Ord af
Psal. 102. Jag är lijka som en Pelican i Öfnene. Jag
är lijka som en Stenugla i the förstörde Städer. Jag
wakar och är som en ensam Fogel på Taket. Du kla-
gar med Job: min Harpa är worden en Klagan och
min Püpa en Grät. Du sørjer och fruchter med samma
bedröfwade Man/ at Mörkret wänder icke åter med
tig/ och Mörkret wil för dig intet bortglömt warda/
Och tin Sång wara upgiord i Mörkrena. Men kom ihog
det Iesus sade til Enckian i Nain: Grät icke! ty uti
Wrede hafwer H Erren slagit dig/ men i Nader förbar-
mar han sig öfwer dig. Kasta tina Omsorg uppå H Er-
ran/ han skal försörja dig/ och skal icke låta de rättfer-
dige i Oro blifwa til ewig Tijd/ som David säger Psal. 55.
Kom ihog the sista Orden hwar med tinkåre Måka böd dig
Valet, dem iag weet gå igenom tina Siäl/ som et Swärd/
men dock äre förwarade i tit Hierta: Gif dig til fridz!
effter tin salig Mans Ord. Låt nu Gud wara tin trösteli-
ga Hielp/ som hafwer stigit i tins Mans ställe och säger
til dig af Esa. 44. Fruchta dig intet/ ty then dig giort
hafwer/ han är tin Man/ H Erren Zebaoth är hans
Namn. Stilla tina Tårar/ låt them intet dropa af tina Ö-
gon i tine Barns åskådande/ ty de falla neder i the ras Hiartå
med Sorg/ hwar af Tårar föda Tårar/ och lägga Steen på
Bör.

Hörda ! I thenne Afstön lemman tu tin käre Måka / med
 Tårar / i Grafwen / men på Upståndelsens Morgon / skal
 tu / om tu blifwer i Trona / brede wid hans Stjda upwät-
 na med Glädie / så tu skal åhrfara Davidz Ord i den 30. Psal. 30:6.
 Psal. At om Afstönen warar Gräten / men om Mor-
 gonen Glädien. Sampt Tobia : Effter Jämmer och Tob. 3:22.
 Grät / begäfwar Gud rikeliga med Glädie. Swil- Joh. 16:
 ken Glädie ingen skal taga ifrån dig / försäkrar Christus
 i Joh. 16.

I unga / späda och bedröfwade Barn / i hafwa mistat e-
 der Fader / men hugner eder / at I hafwen hafst en sådan Fa-
 der / hwilkens Namn leswer med Abrahams of / om hwil-
 ken Folket må säna til eder / det Raquel sade til then unga
 Tobiam : Wälsignade ware I / ty I ären en rätt from Tob. 7:
 Mans Barn. När i med Sorg sucken : Wij äro fa- Klagom. 5:
 derlösa ! så kommer ihog med Tröst och Hugnad / at Gud 3.
 eder Himmelske Fader leswer och är eder ewige Fader / och Esa. 96:
 lås war 2 Cor. 6. Jag skal wara eder Fader / och i sko- 2 Cor. 6:18
 len wara mina Söner och Döttrar. Kommer ihog
 Jesu Ord : Jag skal icke låta eder faderlösa ! Ja / Her- Joh. 14:18
 ren som hafwer stegit i Eder Faders Ställe / skal söra för Ps. 68: 6.
 Eder / at I med Konung David skolen kunna säna af Psal.
 27. Min Fader öfwer gifwer mig / men Herren Ps. 27: 10.
 uptager mig. Hörer mig i bedröfwade Barn af Psal. 90.
 och Syr. 40. Grönstenskens såsom Palmträ / ju mera det Psal. 90:
 betunges / ju mera bär det Frucht. Upwäxer såsom Ro- Syr. 40:
 ser wid Watubäck er plantade / och gifwer söta Lucht
 ifrån eder / såsom Rökelse / blomstrens och lichter
 wäl i Dygder / så hafwen I eder at hugna af then Tröst /
 iag eder genom Gudz Nåd gifwer ; så kunna i astorka de
 heta Tårar af eder käre Moders Ögon ; så kunna i Dag
 effter Dag draga then tunga Sorgen utur hennes Hierta /
 och wända henne i Glädie.

G

Jag

Jag wänder mig nu sluteligen til Gud / then Apostelen
 2Cor. 1: 3: kallar: All Hugswalelses Gud / som of hugswalar i
 all wår Bedröfwelse / och will alltid och gärna wara i
 Joh. 11: Bethanien uti Sorga - Huset / och hoos sina Christtrogne
 och 12: och sorgse Martha och Maria / torka alla Tårar af theas
 Ögon / och med thet samma stilla deras Klage. Gråt / så
 Psal. 68: 6: som en fader är åth faderlösa / och en Domare för
 Enckior / och fordom hafwer krafftigt hugswalat de heli-
 gudit. 8: ga Enckiorna / Judith / Hanna och Tabea / til som hwar
 Luc. 2: för sig / låt som en Trana och Swala / och suckade som
 Apostlg. 9: en Dufwa / som genom Döden hafwer bortmist sin Måka.
 Esa. 38: Honom beder iag / at han alla bedröfwade Enckior och
 faderlösa Barn / wårdigas hugswala / förswara och
 försörja wille! Hör mig milde H Erre
 Gud! Amen!!!

PERSONALIA.

Wid Lifztiiden icke allenast/ utan mycket mera uti/ och effter Döden/ lyder det mächta wäl/ at man i San- ning ett godt Namn och åhrligt Hof-Ord sig förskaffat/ och på sin döda Moll effterlemnad hafwer. Ty alt så- dant förorsakar hos Effterleswandom at den Dödas til- börlige Berömmelse oförändrat blifwer/ emådan then rättferdi- ga skal aldrig förgåten warda. Alltså bör man och i föllie af en sådan Christelig och berömlig Blågseed wid detta sorgeliga Tilfäl- let icke heller förbigå/ närwarande förnåme och hederwårde Gudz Försambling förhålla/ hwad som thenne salige Råd-Mannen/ här uti Hudwiskwaldz Stad/ Ehreborn/ Walachtad och Wäl- förständig JONAS OLOFSSON/ til wederbörliq Amin- nelse uppå des döde Lefamens Christelige Jordefärd och Begräf- ningz Act, ännu återstår och lända kunde.

Hijt til denne Werlden är han födder här i Hudwiskwaldz Stad/ Åhr 1637 den 10 Julii af Christeliga och åhrliga Föräl- drar. Fadren war åhrliq/ Achtat och Wälståndig Olof Matz- son/ Borgare och Inwånare här sammastådes. Modren Ehre- borne och Gudfruchtige Hustru Brijta Jons Dotter/ bägge långst för detta/ genom den tinneliga Döden saligt bortgångne. Igenom desse sine kåre Förälldrars flitige Försorg/ är han strart eff- ter then naturliga Födelsen förfodrat til det helga Döpelsens Bad/ hwarest han är blefwen förmedelst Ordes och Andans Krafft op- tagen i Förbund med Gud/ för en sann Gudz Församblingz Lemt. Och på det han wid Nåde-Förbundet blifwa måtte/ hafwa hans kåre Föräldrar/ strart låtit sig angelågit wara/ huruledes han uti sina spä- da Åhr/ til en sann Gudzfruchtan och årbart Lefwerne underwi- sas kunde; Hwilket de effter sin Förmågo/ så hemma hos sig/ som utthi thenne Stadzens Trivial Schola/ genom flitigt Läsande och Skrifwande tilstyrckt och fästa låtit/ det honom sedan uti hela hans Lifstijd uppå Gudachtighetenes Wäg hållit hafwer. Och såsom han

Sij

befann

PER.

PERSONALIA.

befann sig fatta Lust til Köpmans-Ståndet/ der af han i framtiden tänckte sig betiäna/ blef han i Sonlig Lydnos hemma hos sine käre Föräldrar / til någon sin Alders widare Stadighet / så han med sine käre Föräldrars Samtycko/ sökte genom Tiänande hos åhrligt godt Folck söka sin Upkomst och Fortgång. Begaf sig til den ändan/ Åhr 1655 den 5 Novembr. til Tiänst aldrastörst hos Borgaren och Handelsmannen här i Staden/ wälachtad och wäl förständig salig **Erich Larson Hög** / hos hwilken han årligen och wäl tiänte i 3 Åhr. 1658 in Novemb. då han effter ett godt Afsked strart steg i Tiänst hos salig Rådman **Ehrebörn** och Wälachtad **Cyries Märtenson**. Hos hwilken han med lijka Trohet och Flijt tiänte i 4 Åhr. Under hwilken Tiänst han en sådan Kundskap om Handelens Beskaffenhet inhämtade / at han begynte fatta de Tänckar / at söka sin Fortun med egen Handel. Begaf sig altså 1662/ Hem til sin käre Föräldrar/ at wara them til Hugnad och Bistånd/ brukandes der jämpste sin egen Handel och Hantering. Åhr 1668 want han af denne Stadzens lofliga Magistrat sit Buhrskap. När han nu såg sig igenom Gudz Wälsignelse så wijda kommen wara/ at han sitt eget Hushåld hålla kunde/ tyckte han detta sit enfliga Tilstånd/ utan en god Makas Bistånd icke gagneligt; inleet försdenskul sig uti et Christeligt Achtenskap med Ehreborne och Dygderijke Jungfru **Gunila Paders Dotter Gris**/ nu des i sorgen efterlätna Måka. Hwilket Achtenskap igenom Ryrkiones Band och öflige Ceremonier want sin Gulbordan sama Åhr den 8 Octob: uti Gesle Stadz Ryrkia. Och såsom icke allenast Slächt och Förwanter / utan och de bägge öfwer detta deras wälbegynte Achtenskap sig frögdat hafwa / så är och til bägges deras Nöje den Lyksalighet och Glädien dem wedersfaren / at de sitt Achtenskap / det Gud Alzmechtig uti 21 Åhr / 1 Månad och 19 Dagar hafwer behagat förlängia / med all som största Enighet och Ljuslighet utfördt hafwa. Hwilken deras Achtenskaps Frögd och Nöje icke ringa är worden förmerat der af / at Gudh hafwer wälsignat dem medh 7 Barn / nembligen. 2 Söner / och 5 Döttrar : Af hwilka de twenne älfte Döttrarne äro förr sin käre Fader uti den Himmelste Glädien ingångne. De andre

PERSONALIA.

Dre lefwa ännu med sin käre Moder uti Sorgen qwar. Och som han uti alt har wist skicka sig med en särdeles Försigtighet; sin käre Hustru och Maka med en rätt ächta Kärlek tilhanda gått; sine käre Barn med en faderlig Omwårdnat älskat / sampt til Ahra och Dygd optuktat; sitt Huus med Förstånd förstådt och förkostat: Alltså hafwer hans efterlatne käre Maka och Barn önskat ju längre / ju mera sig af sin käre Mans och Faders goda Försorg och Närwarelse få hugna. Uti denne Stadzens lofliga Rätt / hafwer han suttit Rådman $4\frac{1}{2}$ Åhr / hwilket Embete han in til Döden / efter förståndige Mans Unrättelse och sitt eget trygga Samwets Bejakande / uti förefallande Sakers Afdomande / sig efter sitt Bund besteddeligen hafwer förhållit. Swad elliest thenne salige Mannens öfrige Lefwerne och dageliga Dingänge widkommer / så giordes fuller intet Behof denne hederwårde Gudz Försambling sådant förtållia / emådan han det så redeligen och wäl fört hafwer / at han så wäl sine Förmänners Behag / som sine Lijkars Wänskap / sampt alla rätt sinnigas Beröm åtniutit hafwer / hwilket alt man til hwars och ens edet Ondöme lemna kan. Lijkwål som det är lofligit berömma sig i Gudi / så hafwer han alltid beflitit sig om en sann Gudzfruchtan / sin Gud af Hiertat älskad / af hans heliga Ord sig tröstadt / sitt Lefwerne efter menniskelig Möjelighet / efter Gudz Lag styrt / och sig til sådant / som oftast med HErrans högwårdige Nattwardz begående / styrt och upwäckt. Uti sin Kallelse hafwer han warit en förständig och arbetsam Man; sin Öfwerhet underdånig; sina Lärare älskat / ährat och allt godt bewist; sin Slächt Fagnadoch all beredwillighet wist; sina Wänner rededeligen hanterat; emot hwar Man i Taal / Handel och Wandel uprichtig / och intet sökt sin Fördel med sin Nästas Skada; den Fatiga hafwer han af Medlijdande gärna hulpit. Derföre han och är i Lijftiden älskat / och nu efter Döden af mångom saknas och beklagas. Sist anbelangande hans Siukdom och saligt tagande Afsteed ifrån denne Werlden / så ehuru wäl han alt stadigt ifrån Ungdomen hafwer warit af en tåmnelig stark Complexion: Hafwer lijkwål hans swära och beswärliga Resor lemnat honom in-

PERSONALIA:

gen ringa Effterkänsla / färdels af Bröst- och Hiertwärt / hwar af
han nu desse siste twee Uhren mer och mer är ansatt worden / kla-
gandes sig offta mera för sina Wänner / än för sin käre Maka /
(henne der med ey at bedröfwa /) det en hård Stopp hade satt sig i
hans Bröst / som honom ju oftare ju hårdare plågade och qwalde,
Fem Wefor och några Dagar för sin Död / fick han af ett hastigt
Stijgande til Kyrkian en så hård Anstöt af Bröstwärt och Ande-
tåpning / såyandes signåstan kånna Dödzens Pisslar inskiutas / hwar
af han ånteligen den 27 Novemb: sistledne om Natten öfwerwun-
nen / då han roligen wid sin käre Makas Sijda säff / upwaknade
med desse Orden : Gud hielp mig ! Gud hielp mig ! Hans käre
Maka heel förskräckt och häppen / upwakte Huusfolket / och samman-
kastar Grannarna / då han utan någon vidare Dödångest och För-
skräckelse sin Stål och Anda Gudi igen lefwererade / oprepandes
desse Orden : Gud förlåne mig en salig Stund ! Och affomnade så-
ledes i HErranom sacht och roligen / sedan han sin Lijftid i den-
ne oroliga och bedröfweliga Werlden uti 52 och $\frac{2}{3}$ Uhr / wäl och be-
römmeligen fulbrakt hade. Gud som hans Stål til sig tagit haf-
wer / den han nu wißerligen hugnar uti den ewiga Glädien / han
tröste hans i Sorgen fördiupade effterlätne Maka / Barn och An-
hörige / och förlåne them och oss alla med honom / effter en salig
Död / en frögdefull Upståndelse / på HErrans Jesu Chri-
sti stora Tilkommelse-Dag. Thet höre Gud höglof-
wat i Ewighet / Amen !!!

Then

Den Rättferdigas
Aminnese/

öfwer den

Sör detta

Berömlig Råd- och Handels-Mann uti Hud-
swigswall/

Shreborn och Wälachtad/
nu hos GUD ewigt Salige

Herz Jonas Olofsjon /

Swilken uppå sitt wälförde Lefwerne 53 År/
den 27 Nobembris 1689 om Midnatten/ sin käre Waka/
Barn och Anhörige/ jämte den bedröfwelige Werldenes out-
säjelige Wedermöda gwitterade/ och den säkre/ glädje-fasta/
himelska och ewigt-blifwande Roligheten emottog;

uppå

Fordefärds-Dagen/

den 6 Januarij 1690

kärt och wälment infattat

uti

Några Graf-Skrifter.

Tryckte i Stockholm/ af J. Billingsley.

Här kannes min Penna trög / och min Hand swag och
förslammad / icke sinnandes / om iag begynna skal den Sälle.
Döde prijsa / eller des högt-sorgbundne Effterlatne at tröstas
bägge kräfwet min Skyldighet / föruthan det Medlijdande
hwilket alt Blodet i mig oprörer. Det förre har han uti Lijf-
tiden sielf så märkeligen wettat wijsa / at honom ingen det / hwarken
uti eller efter Döden / betager. Det sennare / befaller mig the Tahrar /
som krafftigt nog betyga / den kärilige Sammanlesnad / och trogne
Omwårdnad han med de Sine plågat. Men huru wille man fortsara
at berömma dens Redelighet / som både gamla och nya Ahret knapt
en Begynnelse där af göra mächtade? Och huru skulle iag kunna
trösta en annan / som sielf Tröst behöfwet? Til det ena finner iag
mig owärdig / til det andra oduglig. Owärdig / emedan ett så wäl-
förtient Läf utaf min lamna Penna snarare skadas än oplysas
kunde: det gör allenast tilfyllest / at iag hans Namn nämner / hwil-
ket alle uprichtige bekänna; och at uti och under det samma / den
Fullkomlighet finnes / som någon af des Alder / Wilkor och Wårde
i Helsinglanden erhållit hafwer. Oduglig känner iag mig billigt /
aldenstund the friska Sären / så snart the röras / blöda the. Och skä-
ra en omogen Säd skadar mehra än gagnar. Alltså lära och the så
och swage Tröste-Medel / wid ett så friskt Minne / mehra reta och
opritwa / än hebla och stilla kunna. Dem Sorgbundnom är ju hans
uprichtige Förehållande förut bekant? ja den nödwändig / och Na-
turlige Dödz-Lagen / alla Jordenes Inbyggare oemotsänelig / nembl.
det gamla Förbundet: Menniskia / tu måste Dö. Hwilket med
första Sgneblinken lika giltigt blifwit. Hwar och en wår Lefnadz-
Morgon / undsäner oss med wår Död; Afstom; hwilken undsänelse ju
högre lycksaligare är / ju förr och häller den sin Wårkan wijsar: al-
denstund den samma en sådan Werel med sig bringar / hwars Wårde /
Höghet och Wichtighet / the helige Gudz Männ icke tilfyllest nog haf-
wa wettat berömma. En lägge wij detta Lijfwet (för hwars skuld
wij nu så bedröfwade finnes) uti wårt Förmuffz Wäg-Ståhl / så
befinne wij / att Tijden brukar det såsom ett Spel / hwarest Olyckan
Målet / och det Onnda Wunningen blifwer. Hoppet bedrager det / Gi-
righeten begabbar det / Wällusten förförer det / Röttet förförer det /
och

och Sathan bestrider det. Warder altså den wijse Lärarens Ord
sanne: at en usel och jämmerlig Ting är med alla Mennis
skiors Lefwerne. Är fördenskull intet önskeligare/ intet begärli-
gare/ än som Andan och Förläsningen ifrån det samma: aldenstund wi
wetta af Guds Ord och Löfften/ at denne Tijdsens Wedermö-
da icke ens til lijkandes är emot den Abra och Härlighet/
som på öf uppenbaras skal: och at uppå denne tränga och swära
Listel-och Törne-gången/ ett fulkomligt/ lustigt och ewigt Wäsen-
de föllia måste. Derföre/ O du salige sidste Ögnebleck! emedan tu
Ödödlighetens förste Åskådande af mig föder. Wäl mig/ O sälle
Siäl! som Lycksaligheten allareda århniuter. Lef wäl! thet tu och
gör/ uti tin Frälsares och Återlösares Sköte! Omfamna den/ som
du så brinnande älskat. Kyss the Sären/ som tu här uti Lijffztiiden/
ja/ uti sidste Andedräkten med Trones Ögon sedt / och mig til en sä-
ker Hwislostad utsedt hafwer. Boo nu uti Gudz Hand / uti det
lefwandes Knippe insluten/ och triumphera med Lijffzens Crona/
uti det Himmelsta Jerusalem Perle-och Diamants Palas; samt
förnög mig utaf Gudz ouphörlige Frögde-Blicker. Mätta mig af det
allestädes läfwande Cherubims och Seraphims Umgänge! med
hwilka tu/ effter Önskan/ allareda tin Gudz stora Underwärd ut-
singit hafwer: och förbjuda med Glädje the uthwaldas stora Rikz-
Dag/ uppå hwilken din Kropp/ som en bräcklig Hydda varit / lå-
med en Englisk Egenkap besmyckat/ ja/ lijka med tin Frälsares för-
klarade Lekamen/ sig med mig förena skal. Men tu trötte/ utmär-
glade och sinne-löse Lekamen/ Tu/ som Förwandlingen nu under gifwen
är/ tag utaf mig desse sidste/ Ach sidste! Afskedz/ Orden:

Så/ som du sästwer wäl och roar trötte Benen/
Så/ til Gud wäcker Mig/ och hwälfwer denne Stenen/
Hwar på ingrasswit står/ mig til Åminnelse:
At **JONAS** **ÖD** **ÖSSON** sic Mann här monde te.

Den salige Mannen till wälsignat Åminnelse/ sampt Hugswälse/
Dem/ som des Umgänge sakna och des

Död

H

Nu Gråta.

Åh! häriand' Gudsens starcke Hand
Som lofar Djal-och Heropsens Band!
Brätt lade tu på Båaren full
Vår Wån / som gömmes ned i Mu!

Den Sörjande.

1.

Hwad ångslar tig min söte Wån och Måka?
Hwad wåller att tu Sömn-löös monde waka?
Hwad Swettnad kall' på Kroppen sprijder uth?
Mig qwållier fast / mig aggar sådant swåra!
Uhr Dgon' tryck's mång' heet ned-tillrand' Tåra!
Hwad blir dock sluth!

2.

Hör Enda Wån! hör mitt full-trogne Hierta!
Hwij åstu stumm? hwij yppar tu mig Smerta?
Jag ryser aff mång' Suckar innerlig;
Från Dgon' tag's mig söte Nattens Hwijla:
Åh! giff dock Swar? låt Sårigen en så ijsla!
Gud hielpe mig!

den Döde.

3.

den Sör-
jande. O kortta Ord! hwij talar tu en mera?
Hwij wåcker tu mig ångstigheeter flera?
O Tystnad wrång! o Sinne-plåga snöd!
Hwad trycker tig? säg / hwad görs tu så kaller?
Jag skodar till / mig sådant fallshyt faller /
Min Wån är död!

4.

Åh! bittre Stund! hwart ut will iag mig wånda?
Sij! all min Lust / min Roo nu tagit ånda!
Mitt Hierta will aff Ångslan sönder-gå:
Min hulde Wån / som nyh' gaff Orden blijda /
Lyck't sidste Blund in till mitt Bröst / min Sijda /
Mig tagen frå!

s. Wåld.

5.
Wäldsamme Död ! hur' skall jag dig beklaga?
Till Rätta gå mot dig min' Krasser swaga?
Din mord'ske Hand trots sig mon wunnen gee;
Så tycks du nögd till Wäcket brackt din Willia/
Att tu från mig min halswe Siäl fått skillia?
O wee! o wee!

6.
Ah! wanskelig Frögd / och Werldsens farand' Lystnad!
Så ligger söfd i Stillheets länge Lystnad
Den som i Går nog frister åt sitt Bröd;
Blije emot Hopp / strax efter mid-Natts tijda/
Mig rycker från / mig till ofey'lig Qwijda /
Aff grimman Död.

7.
Så likt wårt Lijff en Rödön snart Luffte-drifwen;
En Blådra på det rörde Wattnet blifwen;
En Drömning som heel flychtigt swimmer loos;
En Skugge den wår Kropp med Hammen föllier;
En bräcklig Blomm' som tiocka Frosten höllier /
En Sommar-Roos.

8.
Mig feela Ord min Wände att uttala;
Jag dignar ned; hoo gitter mig hugswala?
Hoo hämptar Råd aff Ande-lösan Kropp?
Här saknas fast den mig wid Bordet hygde /
Den mig uti mitt Boo och Heem-wist trygde:
O flychtigt Hopp!

9.
Som Dufwan kleen' uppå de weeka Qwister.
Diupt qwijda plår / då hon sin Make mister;
Des Suckar mång' i Skogen gifwa Skald;
Så qwälltes jag nu aff-brått Ensam blifwen:
Min Wån är loos / som sig nyss wiste trifwen
I Hudwiskswald.

H ij

10. Qndi

10.

Lydsamme Barn! som in till Sängen stånda /
Ehr bleeka Kind mig skaffar gruffam Wanda /
Ehrt Omko, Rop och Sorge-liudand' Låt
Mig draga will nu lefwandes' ned i Grafwa :
Så mände iag på Jämmer Jämren hafwa /
Ah! Klago-Gråt!

11.

Min Tröst är loos; Ehr mogna Hielp förswunnen /
Ehr fromme Faar aff stränga Odet wunnen /
Ehr Faar som städse warit Ehr så hull /
Den Omsorg baar för Eder hwario Stunde
Med trogen Flit som han bäst nån sin kunde /
Blijr lagd i Mull!

12.

De sampt. O Herte. Owaal! o Blåge-sulla Jämmer!
lige O bittere Ael som så vårt Sinne klämmer!
Sörjande. O snöde Gäst och härjand' grymme Död!
Hwij mon tu oss wår digre Nögd så neeka?
Hwij gjorde tu så hastigt kall' och bleeka
De Kinder röd'?

13.

Har tu din Lust utaff wår Suck och Owijsda?
Är nu till frjids din röfwand Hand oblijda?
Men såfångt wij tig Klagan föra moot:
En ändrar tu den Gärning tu mon göra;
En Mutor taar; tig kan ock en förstöra
Trug eller Hoot.

14.

En hielper Konst; omshs man Lådum söker;
Hwad wärkar sijkt? det endest Blågan öker:
En gifs igen den tu hän-sångadt haar;
Tu wäckes knapt; aff Bön och milda Orden;
En batar Gråt; en und-slyckt uppå Jorden;
En Ungdoms Daar.

15. Så

Så går nu bort vår Wån / heel öfwer-wunnen!
Din När-wist blir hoos oss en meere funnen:

Ly på din Griffit och Orden liuda så:

Här blifwer snart i swarta Mullen gömder /
Den utaf oss trättz nånsin warder glömder:

Wij förja må!

Men dock hwad gör vår Sorge-skrån och Smerta?

Den fara mon vår' Sinnen / Hug och Hierta:

Med Tårar en nå'n åter-winnas kan:

Ly ställom Hopp till Himble-Fadren gode /

Han Trösten geer vårt Angsle-fränckta Mode /

Hugswalan sann!

Han skall och sidst från Werldsens twång och möda /

Från Klago-låat / all qwälland' Olust snöda

Och frija / och i Himlen låta bo;

Der wij vår Sorg i Glädte skole sluta;

För Rymer-Swett der oförwanskligt niuta

Trygg Angla-Roo !!

Ufde Hans i diupa Sorgen Esterlemnade med klagelig Röst hördt /

och / att wiisa yttersta Aretienst / medels ensaldig

Siäder som hastigast uptecknad

af

ELIAS WIXNER.

Der Döden större Sällhet ger /

En oförändrat Ändring sker.

STanna med tin Frögde-Tanckar / tu som lefwer frist och
sund /

Tänck at flycktigt alt som wanckar uppå Dödlighetens
Grund:

Så i korter Älders Sommar / som i längre Älders Tijd /
Sällan häntes Frögde-Blommor / altid höres Suck och Dwid.

S. iii

Sorg

Sorg och Wällust omse drifwa/ Hiertat til Droligheet/
Sundhet Siukdom Handen gifwer/ med all Wederwårdighet :
Tusend Tusend Motgångz Taggar / fins i denne Sorge-Sård/
Som wårt Hierta tjidigt aggar/ qwähl och klämmer mächta hårdt.

Snart en Himmelsk Nåde-Strimma lysar blid/men strax bortflyr :
Snart en ljuflig Wällust-Dimma/ hölja mörcke Sorge-Skyr :
Snart som högst wår Sinnen sträcker/ ländler an den bleka Död/
Och ett Sår i Hiertat wækker/ utaf frätand' Sorge-Blöd.

Säg/ om på ett ächta Hierta/ större Ungzlan någ'n sin för/
Samkas större Sorg och Smärta/ än då trognast Makan dör?
Såsom intet ständigt warar/ intet Jordiskt ewigt blijr/
Och man städze måst' ehersara/ at hwad timligt/ Andring sijr.

Altså/ Siälens jordiskt Hydda/ den än skön och härlig står/
Skal dock Grafwen sidst beskydda/ skal en gång blij lagd på Bår:
Dessa Ögon/ Händer / Fötter/ Tunga/ Öron/ Lemmar fleer/
En gång slutas/ stelna/ tröttna/ tystna/ höra intet meer.

Hwar en Tijma som förlijder/ fortas åfwen Lijfwet aff/
Som ju längre Dagen skrijder/ Solen närmer går i qwas:
Hwart ett Åhr wij öfwerleswa/ drages ett af Aldren wår/
Och ju bättre fram wij stråfwa/ närmar wij til Grafwen gå.

Ljuset tåres tå thet brinner/ til des intet blifwer qwart/
Lijfwet åfwen så bortrimmer / och försläcknar mer än snart.
Litet nog i willa Hafwet wäller at en Farkåst snäll
Snart försänckes ned i qwaswet/ eller stötes mot en Häll.

Snart blijr Uhrets Gång förwillat är en litten Ting förnödt/
Åfwen så wår Lesnad stillad/ qwicke Lemmar blifwa trött.
Åfwen snart ens Lijfstijd ändes; Kroppen lemnas hos oss qwar/
Siälen wistas i Gudz händer/ som odödligt Wäsend har.

Tänck

Tänck då/ huru intet gäller/ Höghet/ Rådrom/ Konst och Guld/
Döden alla lika fäller / lika blifwa the till Mull.
Alltså blef oss hastigt röfwat/ JONAS PLESSONS hufwef Siäl/
Det war Andra högt bedröfwar och med tusend' Sorger qual!

Ach! hwij sliter du i sönder/ o du grymma Ödes-Dag/
Hwad sann Kärlek hafwer bundit/ til en seen och åldrig Dag?
Skulle nu hoos them en wakna/ bitter Sorg och Klage-Låth
Som sin Man och Hufwud sakna/ ja sin fromma Fader såth;

När thens Hierta måste röras/ hwilken det går mindre ann/
När och andras Sinnen föras uti qwälljand Sorge-Bann?
Täncker dock i sara Sinnen; Eder salig Man och Far/
Bättre Ro hos Gudi, finner/ än på Jorden någnsin war.

Jhans Lifstijd alla rönte / trogit Sinnes Redlighet/
Derför' han af Gudi krönt är/ med all Helgons Härlighet.
Sann Gudzfruchtan honom prydde/ Wänlighet och Fromhet all/
Ty/ hwad argt/ han alltid skydde/ derför' blef han utan Fall.

Tro och Kärlek städze bygde i des fromme Dygde-Siäl/
Det i Motgång honom trygde; är fördenskull ewigt Wäl:
Roligt Säte har han wunnit/ uti Lifzjens fasta Borg/
Lust och Glädie ewigt funnit/ frijad från all Synd och Sorg.

För Tre-Enig Guden glimmar af Odödlighetenes Glantz/
Uthi Frögd och Glädie skimmrar med en ewig Ahre-Krants.
Säll then så behåller Trona/ uthi Motgångz Korz och Nöd
Wist med honom Ahre-Tronan winner han/ en salig Död.

Salig Siäl/ O lef du säller/ säller i Gudz Angla-Saal!
En gång skriider fram den Qwällen/ wij tig thär gjänfinna skal.
Här så länge Solens Strimmor/ måla Himblens runda Krets/
Skal i Hudwifzward titt Minne/ lefwa/ grönstas' alleledz.

Sin Sorg och Medynckan således wiste
Petrus And: Grise.

Till Lefnadz Hus har en så luttet Emne råckt
Som profwas stort/när Gud/mitt Himbla-Lius
har slakt.

Så är då äntlig sant / at alt har Andringz Ande/
Ett intet föder någt / en Sommar Winter spår/
En mångfald Wårling sker / så wål om Höst
som Wåhr/
Ett Andringz Prof och gifs i wår och alles Frände.

Den nylig Handel dref / sin Farkost Hamnen wiste/
Sins ledzen wijd alt Kraam / sielf trötter söker Hamn/
En Himelst Borgener / blije nu hans Heders Namn/
Hans Andring bättre är / fast wij en God Man miste.

Då födas har sin Gråat / och lefwa sitt Förtret/
Wist mycket säll mer är / den lefwa strart får döo/
Men lefwa Gudi wål / och lidligt draa sin Löö/
Han Sinn/löös lefwand blije / och döo sig saller wet.

Så tyckz och Odet sielf / sitt Hårdhetz Namn förbyta/
Når Lychten af wårt Liff / är Börjand af det wål/
Som oförlikligt är / och ewigt glår wår Siäl/
Då tarfwar ey wår Fiät sin Kropp så sorgse syta.

Bort / att Ehr Tårars Lind / skull sådan Sällhet neka!
Ly blije Gudz Allkarin / och Dygden uthan Löö/
Men städz den Låfwen fast / at Gud hör Andiors Böön.
Hans linfwa Almacht kan all jordist Krämpor läka.

Sitt medlidande emot det Hederwårde
Sorge-Huset betygade

En Hindrader.

Så

Så måste äntlig nu / o Morta grym och led!
Den med din bleka Kråpp i mörcka Grafwen ned /
Som för sin Fromhet skull / bort långje / långst få lefwa /
En Man / hwars Jd städz war att Dygden efterstråfwa.
Att allom giöra gädt / hans största Nöje war.

Hälst Tärfftigom dem han sig wiste för en Far.

Rätt åg Rättwiso han sig dagelig tklådde /

Till Wranghets fula Låhn hans Fötter aldrig trädde.

Gudzfruktan / den som är en Mor för Dygder all /

Den walde han för sig i sitt förnämste Kall:

Betänckjandes det wäl / att där Gudz Ord föracktas /

All timlig Sällhets Frögd fåfångligt efftertractas.

Fördensfull Herren Gud så signat har hans Hand:

Att han en fullgod Hielp / kund wissa Stad åg Land.

Hälst i de hårde Åhr / då mången hungrig Maga

Wist i JOEN OLFSONS Hus / feck någt för Tandem taga.

Med största Wänlighet bemötte han hwar Man /

Ei stötte någons Skryt / ei Affwundz glijsa Tan.

Han i sin Lefnadz Tijd / omöjlig kunde lida /

En smickrand Hand åg Mund / ett blinckand Öga wrida.

Nu som den Sälle Man i Tijden tedt sig så /

Att på des döda Mull ei någon klandra må;

Så må Sårgebundne J / som nu hans Bårtgång gråta /

En Christlig Sorg här te / som rätta Christne låta!

Han är ei död; nu först han lefwa börjat har /

Fast Kråppen Andlös är / hans Låff ån lefwer qwar

Man effter Man hos oss / ei någon Tid det gjömmar /

Han war en redlig Man / den hwar åg en berömmar.

Ded wij här kalla Lijf ett Fångelse ju år /

Som Blågor öfwerfult oss stundelig tillbår.

Ded har i rättan Tijd den sälle Siäl undsluppit /

Åg till ett ewigt Lijf i Himmelen insluppit;

Där han nu wiflig får den samma Frisd och Frögd:

Mer Döden aldrig seer till ewig ewig Tijd.

Lef / njut / haf / som den har / o sälle Siäl din Glädje /

Den wij oss önska sidst wår gode Gud tillstådje!!

J

Detta sorgse lämnade

Petrus Pet. Gris. Geval.

SWem hitner nämpna them som sina Dagar gråta/
Som klaga alt för brått wiij detta måste låta/
Wiij knapt så börja på at räkna wåre Åhr/
Förn Döden hård och grym uth för wår Trö,
skell står.

Så snart wiij wåra opp/ så afta och wår Dagar/
Så månd then frätand Tüd/ så snöpplig med oß laga/
Som byter immerfort / i Frögden blandar Pust/
I Angzlan och Beswår inmånger offta Lust.

En offta ryckes bort i sine halftwa Dagar/
En annan/ lefwer mer än honom sielf behagar.

Ja then som är i Dag/ heel lustig/ fager/ röd/
I Morgon lågz på Båhr kall/ stehlnad / styf och död.

Så wiij en Swiijhet måst Mennskian här ehrsara/
Hon ingen Tüd är frii för Dödzens bittra Snara/
Och sannas thet fullnog; at först och sist är Gråt/
Och all then öfrig Tüd är iidel såfång Ståt.

Doch säll och lycklig then som så i Werlden wandrar/
At när han skilles hän/ på thes Död ingen klandrar!

At han för timlig Sorg/ för Arbet och Beswår/
Medh Hugnad ewigt får sin Brudgum blifwa när.

En sådan härlig Frögd/ then ingen kan beskriwa /
Har Gudh behagat nu af iidel Nåde gifwa/

Then treesalt Sälle Man/ som för wår Sgon står /
Af Dödzens skarpa Swård kullslagen lagd på Båhr.

Hwaris Anckia förjer här sig hastwa mist sin Måka /
Sitt Huswud och Förswar: som alla wäl kan iaka.

Omå Faderlöse Barn sin fromme Kiäre Far.

Ja/ Slächt och Wänner fleer/ en Wån och Frände rar.

Hans

Hans wälförtient Beröm ey Afvund neka gitter/
Som af hans ädla Dygd hemflyter/ ehur' bitter
Then swara må/ måst dock det äntlig gifwa till/
Att han emot hwar Man sig alltiid wiste mill.
Han alltiid fruchtad Gudh/ på honom sitt Hopp stälte/
Medh honom war förnögd ehwad på färde giälte.
Han aldrig hafwer hyst hwad som uttalas bordt.
I sitt Huus lyste han som Stiernor här på Jord.
Ey har och Gud hans Siäl til himmelsk Högder lagat/
Ey han war honom tåck; för Sorg har han behagat
Att gifwan ewig Frögd/ med Hugnad Friid och Ro
Får han låffsiunga Gud / i Himlen ewigt bo.
Therefore' hans Maka Kiär/ hans fromme Barn och Wän-
ner /

Nu stiller eder Gråth/ then sälle Siälen Kiänner
Ey mehr här någon Sorg/ ey aller något Qual /
Men hugnas ewigt med utwalde Helgon all.
Hans Siäl hon är hos Gudh/ fast Jorden Kroppen
giömer/
Hans Rychte blir hos oss/ som ingen här för glömmmer:
Wij wänte thenne Frögd/ som han nu nyttia må
När wij i Himmels Högd/ til honom flyttia så !!!

I sådan Beklagan
utbrast

Hans Gris.

I ij

Så

SÅ är nu wärladt om det fordom glada Nötje /
 Och sig i Olust wändt : man finner Suck för Lötje ;
 Man seer här dugga ner ett ödmiukt Tåre-Rågn
 Uthöfwer Mannon from / en trogen Wård och Hågn /
 Utöfwer den som nyss med sundan Kropp wäl mädde /
 Då Jag mitt Födslo - Hem sidst med min Ögon skådde /
 Sin Wån och Barnen kär' en triswen Fågnad gaf ;
 Hwars Lemmar ligga styff / blijr molnad ned i Graff.
 O Werldens korta Frögd full - snarligt tu förswinner !
 För sötast Sinne - Roo man bitter Angslan finner ;
 För liufwast Lycko - Wind ett Olycks - storme - Bruus ;
 För trygg samt Frögde - Boo ett Omko - Sorge - Huus.
 Så flycktigt wara mond hwad hålst of Werlden skåncker /
 Sig byter om med Hast / då man det näpplig täncker.
 Snart wärer Lusten till / snart Sorgen komma må ;
 Snart wij för Glädte - Lek Tår - fulla Ögon få.
 Slikt wäller / man det ser / den mistund - löse Döden /
 Den frätand' Sdes Matk / of allom wiß och öden /
 Som Lifswes Bane - man med rätta fallas här /
 Wår Wandringz Ande - Måål / wår Wijs till Himlen skår !
 I då / som sörja fast Ehr Wån / Ehr fromme Fader /
 Att sörja hafwen Mått : stoor Sorg för Sanning skader :
 Han icke döder är / skönt Döden honom nått ;
 Han ifrån Werldens Twång till Sällhets Hallar gått !
 Ditt I ock samkas skol / med honom lefwa samman
 I ijdel Angla - Lust / i Helgons liufwe Samman /
 Der finnes han igen / der få I honom se /
 Der skall för allan Suck Ehr Ewig Hugnad ste !!

Den Sal. Döde til äresam Utancke / samt
 dem Hug - Siukom til wälment Tröst /
 Fortast framstäldt aff

Nils Qwast
 Men

MEn lycklig ästa kvist / beprydd medh många
Såfvor:

Där oss som lefwahär inkiänckes många Plå-
gor

Och fast du nu från oss syns aldeles bortgått/
Len hastwa wi af dig ett Heders-Ryckte fått.

Med en lifachtig Tro du tin Compas har slutit/
Sampt till Norrstiernan sann / Gudz Ord och Löffte
slutit/

På Hoppek Klippa så ditt Anckar nedfänckt har/
At du nu gått förbi all Werldz Sirene- Skar.

Den rätta blåsand Winn Tins Hiertans Andacht swarit/
Och Dödzens Morde-Swalg således en förfarit/
Med samma Gudligheet som tu till Winn och Bdr/
Har brukat / slutlig Tu en Salig Christen dörr.

Den salige Dödas siste Suckan/

Sungen i
Kyrckjan
wid Be-
grafningen.

1.
Ack mig JESU tina Händer!
Döden spänder
Upp sin Båga emot mig
Och mig täncker nederstiuta/
Och kull luta/
Ach! min JESU skynda tig!

2.
Ty till tig min JESU längtar /
Jag och trångtar/
Hiälp mig utur denna Nöd!
Låt Dödz Wåndan en förfära
JESU kiära /
Swagnom med tin Blod så röd!

3. JE.

3.
JESUS.

Sij tu mig nu högt behagar /
Jag uptager
Tig mitt Barn i min Tro.
Hwarest tig för många Puster
Gifwes Luster
Och får hos mig ewigt bo.

4.

Siälen.

Denne Werld iag ringa achtar;
Eftertrachtar
JEsu som så älskar mig /
At han mig sitt Barn kallar /
Till sin Hallar
Han mig biuder innerlig.

5.

Fahr nu wäl min Maka kära
Och min Abra /
Sampt J Barn / Wänner all /
Gudh han alltid Ehr bewara
J all fahra ;
Jag hos Christum blifwa skal.

6.

Ach hwad Frögd mig JESUS gifwer
Och tilskrifwer
Uthi thenne Himmels Högd !
En iag med all Helgon Helig /
Helig / Helig /
Stunger Gudh med Hiertans Frögd.

Til ett wälment Behag / hastwer med dese ensaldiga
Rader sin Skyldighet wisa welat

Olaus Gris / Geval.

21

Uf Verldens Sorg och Klage-Pust.
Försvinner Glädie/ Frögd och Lust.

SA rasar immerfort then mordste-grymma Döden
En Siäst som säkert är of allom Mennekion öden.
Med Lijan skarp och snöd / ordsakar Klage. Sång/
Med öfwer blekan Kind uthgiuter Tährar mång.
Ach bitter grymma Dödh ! som will så med of handla
Och snarlig Glädie. Dar / i Sorge. Rop förwandla;
Kan tu en unna of / at niuta timlig Frögd /
Der af sig hungnar fast vårt Sinne / lefwer nögd.
Dock detta skjöter en titt misfunds-lösa Kynde /
Men sticker döddand Dwahl / till of i Sorge Lynde /
At Hiertat ristat sig / och snarlig brista må /
När Wänner dwäls i Dwalm / hwar andra en kan nå.
Nu sådant gifwer of Förfarenhet wijd Handen
I Salig Farbror min / som ligger Lijflös bunden
Uf Dödzens Pijhlar hårdt / i Snaran grym och swår /
Sin Ögon lagt i blund / här hwijslar ned på Bähr.
Hwad hielper therför of här söria högt och qwijda
Uthöfwer Döden then wij alla måst förbiida /
Och intet undfly kan / som gör war Lijfztijd kort;
Och qwälier / till des han of tagit alla bort.
En hwijsla nu i Frijd / till Gudz Basun förliudes
I bafwand Lufften skiär / och allom upstå biudes
At få förtientan Lön : då uthan Tijd och änd
O Jesu / Jesu hielp / och alt til goda wänd !!

Sine Tanclar och bedröfwade Sinne
således ptttrade;

Laurentius. Gris.

Brift. Skrift /

JONAS OXSSON är mitt Namn/
Som in under denne Stenen
Gjett til Hwila trötte Benen
De mig fört kring Wården fram;
Fembti Tre Åhr full ey hade/
Når man mig här underlade/
Finnas Redlig swar mitt Kall;
Född och Död i Hudswigswall.

1588. 2
VITA
Lnf
Serm
Mennisk
den / h
Then
H
K. M. t
och Camer
achtad
Hwilken
sommadhe
then 14. Feb
effter th
medh
NICOL